

VALSTYBINĖ
DUOMENŲ
APSAUGOS
INSPEKCIJA

2024 M. VEIKLOS ATASKAITA

2025 m.

<https://vdai.lrv.lt/lt/>

Turinys

VADOVO PRANEŠIMAS.....	3
I SKYRIUS STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS	4
II SKYRIUS PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS.....	6
VALSTYBINĖS DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJOS VALDYMO PROGRAMA	10
SKIRTAS BIUDŽETAS IR PERSONALO KLAUSIMAI	16
PREVENCINĖ IR ŠVIEČIAMOJI VEIKLA.....	20
ASMENS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS VEIKLA	26
TEISĖKŪRA ASMENS DUOMENŲ APSAUGOS SRITYJE.....	36
TARPTAUTINĖ VEIKLA.....	39

VADOVO PRANEŠIMAS

Asmens duomenų apsauga – tai teisinių, techninių ir organizacinių priemonių visuma, kuria siekiama užtikrinti fizinių asmenų apsaugą tvarkant asmens duomenis ir laisvą asmens duomenų judėjimą. Teisė į asmens duomenų apsaugą yra viena iš Europos Sąjungos (toliau – ES) pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintų teisių, ypač aktuali skaitmeniniame amžiuje.

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) yra nepriklausoma asmens duomenų apsaugos priežiūros institucija, vykdanči Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (toliau – BDAR) taikymo priežiūrą ir įgyvendinanti kituose Lietuvos ir ES teisės aktuose nustatytas užduotis. Inspekcijos, kaip asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijos, misija – ginti žmogaus teisę į asmens duomenų apsaugą.

Inspekcija gali imtis įvairių tyrimo, konsultavimo ir taisomųjų priemonių siekdama užtikrinti, kad organizacijos Lietuvoje tinkamai ir nuosekliai taikytų duomenų apsaugos reikalavimus. Visgi taikant šias priemones svarbu užtikrinti Inspekcijos veiklos efektyvumą bei išlaikyti pusiausvyrą tarp teisės į asmens duomenų apsaugą ir laisvo asmens duomenų judėjimo.

Asmens duomenų apsaugos sistemos veiksmingumui didelę įtaką turi žmonių ir organizacijų žinios ir gebėjimas pasinaudoti savo teisėmis bei vykdyti pareigas. Siekiant didinti organizacijų ir gyventojų kompetenciją ir įgūdžius asmens duomenų apsaugos srityje, 2024 m. daug dėmesio skirta prevencinei veiklai: bendradarbiavimui su įvairių sričių profesionalus vienijančiomis asociacijomis, organizuoti nuotoliniai renginiai su neribotu dalyvių skaičiumi, viešai skelbiami renginių įrašai. 2024 m. didėjo ir visuomenės pasitikėjimas savo žiniomis asmens duomenų apsaugos srityje: reprezentatyvios Lietuvos gyventojų apklausos apie asmens duomenų apsaugą duomenimis, 86 proc. (4 proc. daugiau negu 2023 m. ir 11 proc. daugiau nei 2022 m.) respondentų buvo girdėję apie asmens duomenų apsaugos taisykles nustatantį teisės aktą – BDAR.

Vykdam tarptautinius įsipareigojimus, ypatingas dėmesys skirtas bendradarbiavimui su kitų ES valstybių narių asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijomis atliekant tyrimus ir taikant vieno langelio mechanizmą (angl. *one-stop-shop*). Nors 2024 m. Inspekcijoje vyko darbuotojų kaita, tačiau sutelkus dėmesį į veiklos prioritetus pavyko ne tik pasiekti, bet kartais ir viršyti užsibrėžtus lūkesčius. Tarptautiniuose renginiuose dalintasi gerąja Lietuvos patirtimi, toliau tęstas bendradarbiavimas tarp Baltijos šalių – Lietuvos, Latvijos, Estijos – asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijų, diskutuota dėl ES Skaitmeninių paslaugų paketu priežiūros institucijoms priskirtų naujų funkcijų. Su panašiais iššūkiais (ypač nuoseklaus duomenų apsaugos taisyklių taikymo užtikrinimu) susiduria daugelio ES šalių asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijos. Dalindamiesi savo patirtimi ir strategijomis galime sustiprinti bendras pastangas ir geriau apsaugoti mūsų piliečių teisę į asmens duomenų apsaugą.

Dijana Šinkūnienė

Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktorė

I SKYRIUS

STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Inspekcija vykdo BDAR, Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymo (toliau – Teisės saugos ADTAJ), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAJ), jos kompetencijai priskirtų Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERJ) nuostatų taikymo priežiūrą. Be minėtų teisės aktų, 2024 m. priimti Lietuvos Respublikos apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymas ir Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymas (įgyvendinantys Reglamentą [\(ES\) 2022/868](#) ir Reglamentą [\(ES\) 2022/2065](#)). Pastarieji teisės aktai Inspekcijos veiklos sritis išplėtė. Taip pat kiti ES teisės aktai numato pareigą asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijoms atlikti auditus įvairiose ES informacinėse sistemose, kurių sudedamąja dalimi yra ir nacionalinės informacinės sistemos, pavyzdžiui, duomenų tvarkymo operacijų auditą nacionalinėje Šengeno informacinėje sistemoje, nacionalinėje Vizų informacinėje sistemoje ir kt.

Inspekcija taip pat yra viena iš institucijų, įgyvendinančių kibernetinio saugumo politiką. Įgyvendindama šią politiką Inspekcija dalyvauja Kibernetinio saugumo tarybos veikloje, prisideda prie kibernetinio saugumo pratybų, kartu su kitomis atsakingomis institucijomis rengia kasmetinę Nacionalinę kibernetinio saugumo būklės ataskaitą. Kibernetinis saugumas tiesiogiai susijęs su asmens duomenų saugumo užtikrinimu ir Inspekcijos atliekama asmens duomenų saugumo pažeidimų (toliau – ADSP) nagrinėjimo veikla, kai tiriant ADSP prireikus bendradarbiaujama ir su Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru.

Inspekcija yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstaiga, pagal Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 3 straipsnio 27 punktą, veikianti teisingumo veiklos srityje. Šiai sričiai 2021–2030 metų Nacionaliniame pažangos plane numatytas 8-asis strateginis tikslas – didinti teisinės sistemos ir viešojo valdymo veiksmingumą.

Inspekcija prisideda prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 861 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos teisingumo sistemos plėtros programos patvirtinimo“ patvirtintos 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos teisingumo sistemos plėtros programos (toliau – Teisingumo sistemos plėtros programa) pažangos priemonės „Modernizuoti teisinės apsaugos procesus“ siekdama rezultato rodiklio – **Asmens duomenų apsaugos sąlygų lygis (proc.)**. Planuota, kad šis rodiklis 2024 m. sieks 64 proc., apklausos duomenys rodo, kad rodiklis siekė 63 proc.

Inspekcijos veikla 2024 m. buvo organizuojama vadovaujantis [2024–2026 metų strateginiu veiklos planu](#)¹ ir [2024 m. veiklos planu](#)².

Inspekcijos veiklos tikslas – **užtikrinti pagarbą fizinių asmenų teisei į asmens duomenų apsaugą, nuoseklų asmens duomenų taisyklių taikymą ir prisidėti prie sąlygų sudarymo laisvam asmens duomenų judėjimui užtikrinti**. Įgyvendinant Inspekcijos veiklos tikslą, siekta poveikio

¹ Patvirtintas Inspekcijos direktoriaus 2024 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 1T-15(1.12E)

² Patvirtintas Inspekcijos direktoriaus 2024 kovo 1 d. įsakymu Nr. 1T-30 (1.12E)

rodiklio – „Gyventojų pasitikėjimo valstybės institucijomis, kurios prižiūri ar kitos įmonės ir įstaigos tinkamai užtikrina asmens duomenų apsaugą, didinimas, proc.“. Apklauso duomenys rodo, kad pasiektas 54 proc. rodiklis, nors lūkestis buvo pasiekti didesnį 58 proc. dydžio rodiklį.

1 lentelė. Veiklos tikslo „Užtikrinti pagarbą fizinių asmenų teisei į asmens duomenų apsaugą, nuoseklų asmens duomenų taisyklių taikymą ir prisidėti prie sąlygų sudarymo laisvam asmens duomenų judėjimui užtikrinti“ poveikio rodikliai

Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siektina poveikio rodiklio reikšmė (2024 metai)	NPP strateginio tikslo poveikio rodiklio reikšmės	
		2022 metai	2023 metai	2024 metai		2025 metai	2030 metai
1	2	3	4	5	6	7	8
1.1. Asmens duomenų apsaugos sąlygų lygis (proc.) ³	60 (2021)	60	64	63	64	+4,44 (2025)	+10 (2030)
2.1. Gyventojų pasitikėjimo valstybės institucijomis, kurios prižiūri ar kitos įmonės ir įstaigos tinkamai užtikrina asmens duomenų apsaugą, didinimas, proc. ⁴	54 proc. (2021)	54	57	54	58	Netai-koma	Netai-koma

³ Išvestinis rodiklis, apskaičiuojamas pagal 2023 m. reprezentatyvios Lietuvos gyventojų apklauso duomenis.

⁴ Šaltinis: 2024 m. reprezentatyvi Lietuvos gyventojų apklausa.

Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskai-tant patikslinimus)	Vykdymas	Plano įvykdymo proc.	Vykdymas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasieki-mo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
						2022 metais	2023 metais				2024 metais	2024 metais
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
R-13-002-11-01-01-01	Taikiai išspręstų skundų skaičiaus padidėjimas, palyginti su praėjusiais metais, proc.	-	-	-	-	-	-	3	11	367	4	-
R-13-002-11-01-01-02	Baigtų stebėsenos atvejų skaičiaus padidėjimas, palyginti su praėjusiais metais, proc.	-	-	-	-	-	-	5	-3	92	5	-
R-13-002-11-01-01-03	Preveninių informuotumo didinimo priemonių skaičius, vnt.	-	-	-	-	-	-	15	18	120	17	-
R-13-002-11-01-01-04	Suteiktų konsultacijų skaičiaus augimas, palyginti su praėjusiais metais, proc.	-	-	-	-	-	-	3	4	133	3	-
R-13-002-11-01-01-05	Teisės aktuose nustatytais terminais įvertintų teisės aktų projektų dalis, proc.	-	-	-	-	79	77	76	81	107	76	-
R-13-002-11-01-01-06	Pranešimų apie asmens duomenų saugumo pažeidimus	-	-	-	-	-	-	5	-45	53	5	-

Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskai-tant patikslinimus)	Vykdymas	Plano įvyk-dymo proc.	Vykdymas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasieki-mo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
						2022 metais	2023 metais				2024 metais	2024 metais
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)												
3. Valstybės valdomų įmonių lėšos												
4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos												
Iš viso 01 programai (1 +2 + 3+ 4)		1 727,0	1 715,2	99,3	–							

Pastaba. Atsižvelgiant į tai, kad nuo 2022 m. Inspekcija biudžeto lėšas planavo „Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos valdymo programoje“, todėl funkcijų programoje „Duomenų apsaugos valdymas“ biudžeto lėšos nepriskirtos ir veiklos rodikliai nesuplanuoti.

VALSTYBINĖS DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJOS VALDYMO PROGRAMA

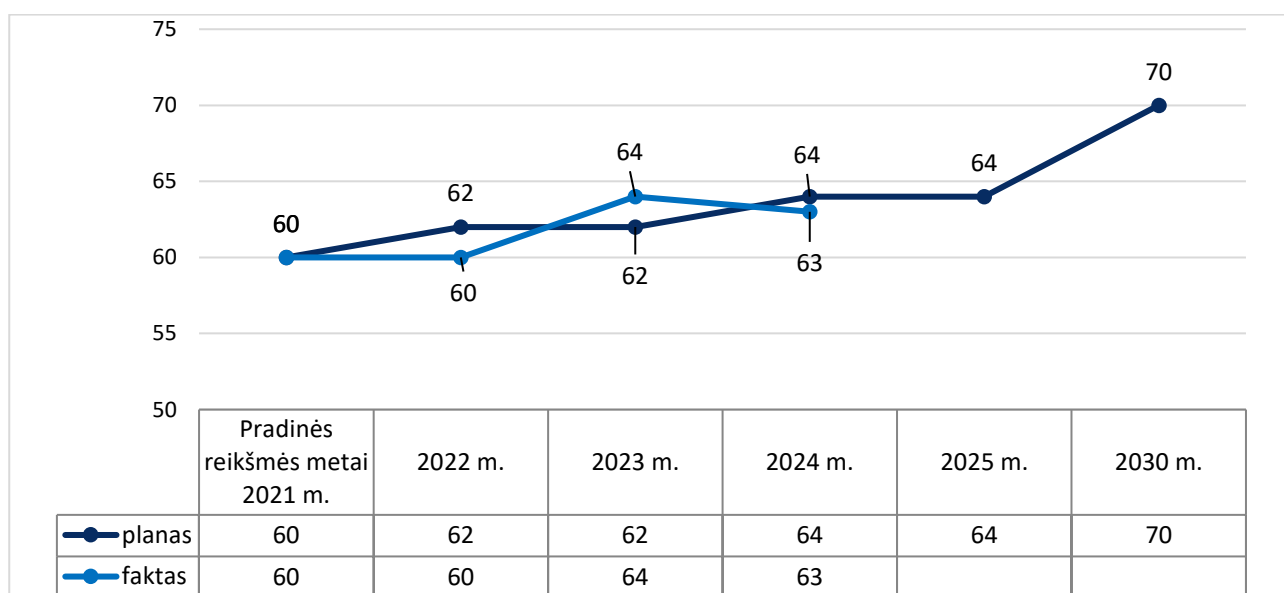
Inspekcija prisideda prie **Teisingumo sistemos plėtros programos** ir įgyvendina valdymo programą – **Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos valdymo programa (13-002)**.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 3 straipsnio 27 punktu, Inspekcija vykdo veiklą **teisingumo** veiklos srityje. Inspekcija prisideda prie Teisingumo sistemos plėtros programoje numatyto Nacionalinio pažangos plano 8.1 uždavinio „**Didinti teisingumo sistemos efektyvumą ir veiksmingumą**“ įgyvendinimo. Inspekcija prisideda prie Nacionalinės pažangos programos strateginių tikslų pasiekimo prisidedama prie Teisingumo sistemos plėtros programos pažangos priemonės „**Modernizuoti teisinės apsaugos procesus**“ įgyvendindama rezultato rodiklį – **Asmens duomenų apsaugos sąlygų lygis, proc.**

Programa siekiama užtikrinti asmens duomenų tvarkymo teisėtumo kontrolę ne tik pagal Lietuvos, bet ir tarptautinius bei ES teisės aktus, ginti asmenų teisę į asmens duomenų apsaugą, plėsti duomenų valdytojų ir tvarkytojų supratimą apie pareigas asmens duomenų apsaugos srityje, užtikrinti BDAR ir Teisės saugos ADTAJ įtvirtinto atskaitomybės principo taikymą, gerinti visuomenės informuotumą dėl duomenų subjektų teisių įgyvendinimo, gynimo ir duomenų apsaugos priemonių taikymo.

Vykdydama valdymo programos „**Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos valdymo programa**“ tikslą – „Užtikrinti pagarbą fizinių asmenų teisei į asmens duomenų apsaugą, nuoseklų asmens duomenų taisyklių taikymą ir prisidėti prie sąlygų sudarymo laisvam asmens duomenų judėjimui užtikrinti“ (kurio rezultato rodiklis „Gyventojų pasitikėjimo valstybės institucijomis, kurios prižiūri, ar kitos įmonės ir įstaigos tinkamai užtikrina asmens duomenų apsaugą, didinimas, proc.“) Inspekcija įgyvendino valdymo programos uždavinį „Skatinti tinkamą asmens duomenų tvarkymą ir pagarbą teisei į asmens duomenų apsaugą“ (rezultato rodiklis – **Asmens duomenų apsaugos sąlygų lygis, proc.**). Uždaviniui įgyvendinti suplanuotos tokios dvi priemonės: „Žmogaus teisės į asmens duomenų apsaugą gynimas“ ir „Tvarkyti informacinius išteklius“.

1 grafikas. Asmens duomenų apsaugos sąlygų lygis, proc.

Duomenų šaltinis: išvestinis rodiklis, apskaičiuojamas pagal kasmet atliekamą reprezentatyvią Lietuvos gyventojų apklausą.

Asmens duomenų apsaugos sąlygų lygis – sudėtinis rodiklis, skirtas įvertinti asmens duomenų apsaugos sistemą Lietuvoje. Jis nustatomas pagal kasmet atliekamos reprezentatyvios Lietuvos gyventojų apklausos duomenis, apimančius keturias sritis: (1) gyventojų žinių lygį apie BDAR, Inspekciją ir savo teises, (2) pasitikėjimą įmonėmis ir įstaigomis, tvarkančiomis asmens duomenis, (3) gyventojų aktyvumą susidūrus su galimais pažeidimais ir (4) pasitikėjimą priežiūros sistema. 2024 m. ADASL siekė 63 proc. ir nuo 2021 m. faktiškai padidėjo 3 proc.

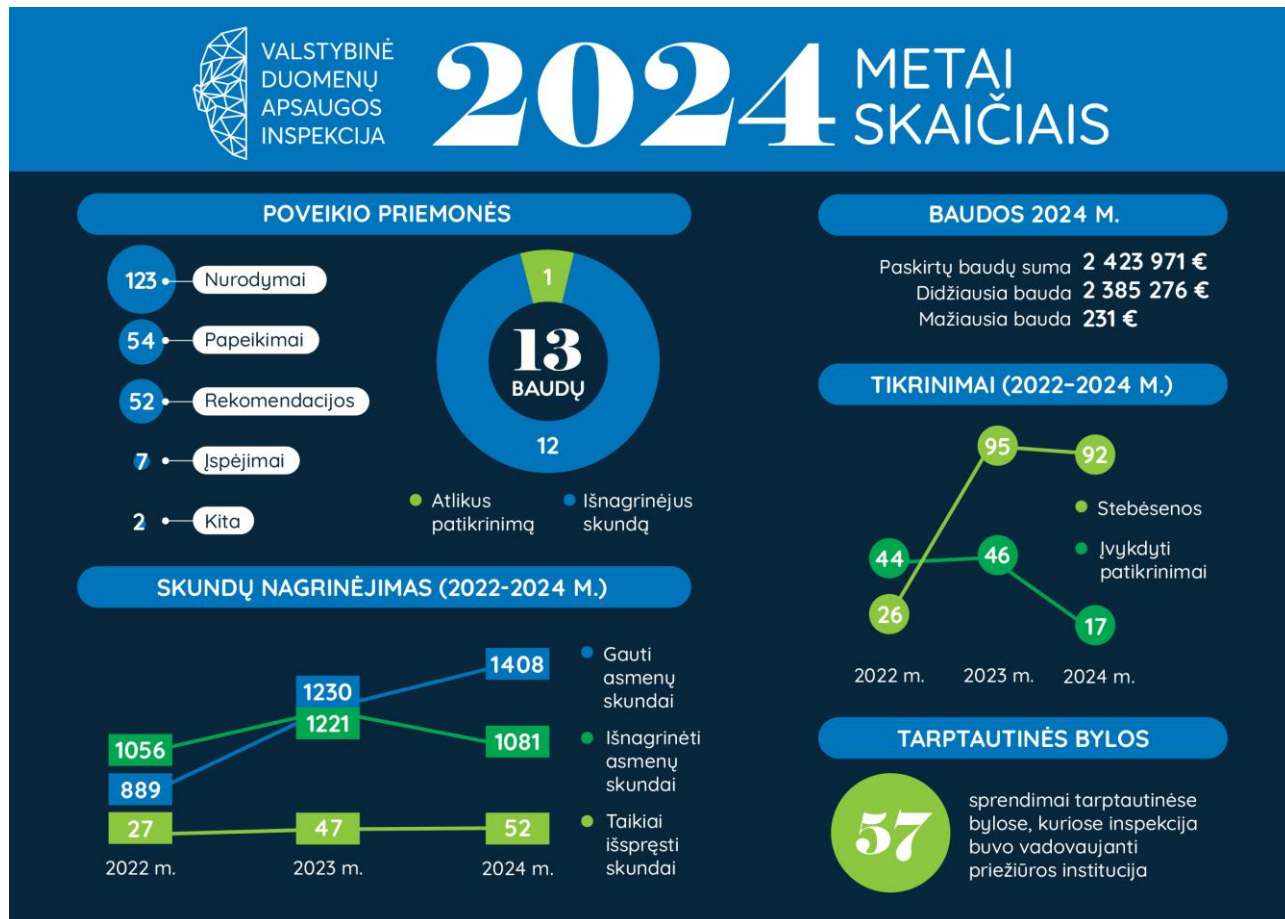
Palyginti su 2023 m. rezultatais pagal grupes, matyti, kad 2024 m. stipriai gerėjo vadovaujančias pareigas einančių asmenų suvokimas apie asmens duomenų apsaugos sąlygas Lietuvoje. Vadovų grupėje ADASL siekia 72 proc. (10 procentinių punktų daugiau už visų gyventojų vidurkį ir 5 procentiniais punktais daugiau nei 2023 m.). Prasčiausiai asmens duomenų apsaugos sąlygas vertina bedarbiai ir smulkūs verslininkai. Atitinkamai ADASL poveikį daro pajamų lygis – kuo jis didesnis, tuo ADASL aukštesnis, t. y. gyventojai geriau žino savo teises, labiau pasitiki duomenų valdytojais ir duomenų tvarkytojais bei asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijomis.

1 infografikas

Uždaviniui „Skatinti tinkamą asmens duomenų tvarkymą ir pagarbą teisei į asmens duomenų apsaugą“ įgyvendinti suplanuotos priemonės Nr. 1. „Žmogaus teisės į asmens duomenų apsaugą gynimas“ rodiklių pasiekimas:

2 infografikas

R-13-002-11-01-01-01 Taikiai išspręstų skundų skaičiaus padidėjimas, palyginti su praėjusiais metais, proc.

2024 m. planuotas rodiklis – 3 proc., pasiektas – 11 proc. 2024 m. 52 skundai buvo išspręsti taikiai, taigi, palyginti su 2022 m., kai pradėta taikyti ši praktika, tokių atvejų padaugėjo net 93 proc.

Taikus skundo išsprendimas padeda bendradarbiavimo būdu taupant išteklius išspręsti kilusias problemas tarp duomenų subjekto ir duomenų valdytojo, taip pat duomenų subjektams patenkinti jų lūkesčius dėl galimai pažeistų jų teisių. Tačiau svarbu pažymėti, kad Inspekcija, matydama galimus šurkščius BDAR pažeidimus, turi teisę atlikti patikrinimą savo iniciatyva.

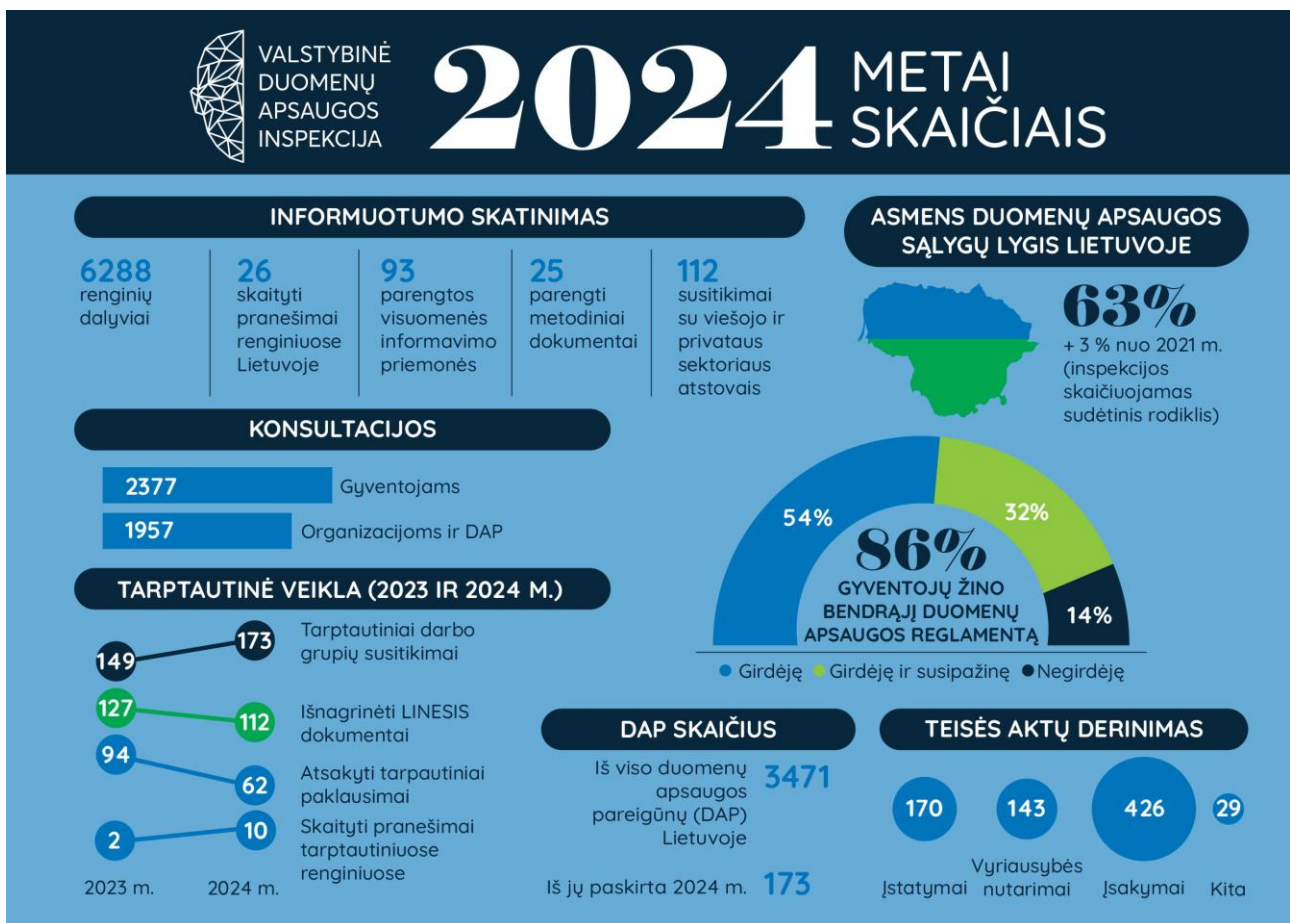
R-13-002-11-01-01-02 Baigtų stebėsenos atvejų skaičiaus padidėjimas, palyginti su praėjusiais metais, proc.

Ataskaitiniu laikotarpiu planinės stebėsenos buvo atliekamos vadovaujantis 2024 m. planinių patikrinimų ir stebėsenos planu, patvirtintu 2024 m. vasario 16 d. Inspekcijos direktoriaus įsakymu Nr. 1T-26 (1.12.E).

2024 m. planuotas rodiklis – 5 proc., tačiau baigtų stebėsenos atvejų skaičius 2024 m., palyginti su praėjusiais metais, sumažėjo 3 proc. 2024 m. atliktos 92 stebėsenos – 3 proc. mažiau nei 2023 m., kai buvo atliktos 95 stebėsenos.

Pažymėtina, kad į baigtas stebėsenas įtraukiamos tiek planinės, tiek neplaninės stebėsenos. Siekdama įgyvendinti užsibrėžtą rodiklį, Inspekcija, remdamasi 2023 m. duomenimis, 2024 m. suplanavo 10 papildomų planinių stebėsenų ir jas įvykdė. Šios stebėsenos atliktos vertinant saugumo priemones (privilegijuotosios prieigos teises, asmens duomenų naikinimą, šifravimo priemonių naudojimą bei pakeitimų valdymą). Neplaninės stebėsenos atliekamos tik tuomet, kai ši priemonė yra tinkama konkrečiam atvejui. Tai reiškia, kad neplaninės stebėsenos atvejis negali būti iš anksto žinomas, nepriklauso nuo Inspekcijos valios, todėl užsibrėžtas ambicingas veiklos rezultatas gali būti nepasiektas dėl objektyvių priežasčių.

3 infografikas

R-13-002-11-01-01-03 Prevencinių informuotumo didinimo priemonių skaičius, vnt.

2024 m. planuotas rodiklis – 15, pasiektas – 18. Rodiklis viršytas 20 proc. Atsižvelgiant į viešojo ir privataus sektoriaus lūkestį gauti informaciją apie Inspekcijos taikomas gerąsias praktikas bei nustatytus veiklos trūkumus nagrinėjant skundus ar atliekant kitas priežiūros funkcijas, Inspekcijos veikla buvo orientuota į įvairaus pobūdžio renginius skirtingiems sektoriams ir įvairioms visuomenės grupėms. Prevencinės informuotumo didinimo priemonės buvo planuojamos tikslingai atsižvelgiant į renginių, susitikimų metu suinteresuotų asmenų išsakytus poreikius. Seminarų ir mokymų

tikslinėms grupėms metu aptartos IT saugumo, kibernetinių grėsmių prevencijos, vaizdo stebėjimo, asmens duomenų saugumo ir kitos aktualios temos.

Su šia veikla yra neatsiejamai susijusios pastangos parengti gerosiomis praktikomis paremtus metodinius dokumentus, kurių asmens duomenų apsaugos temomis 2024 m. yra parengta net 25.

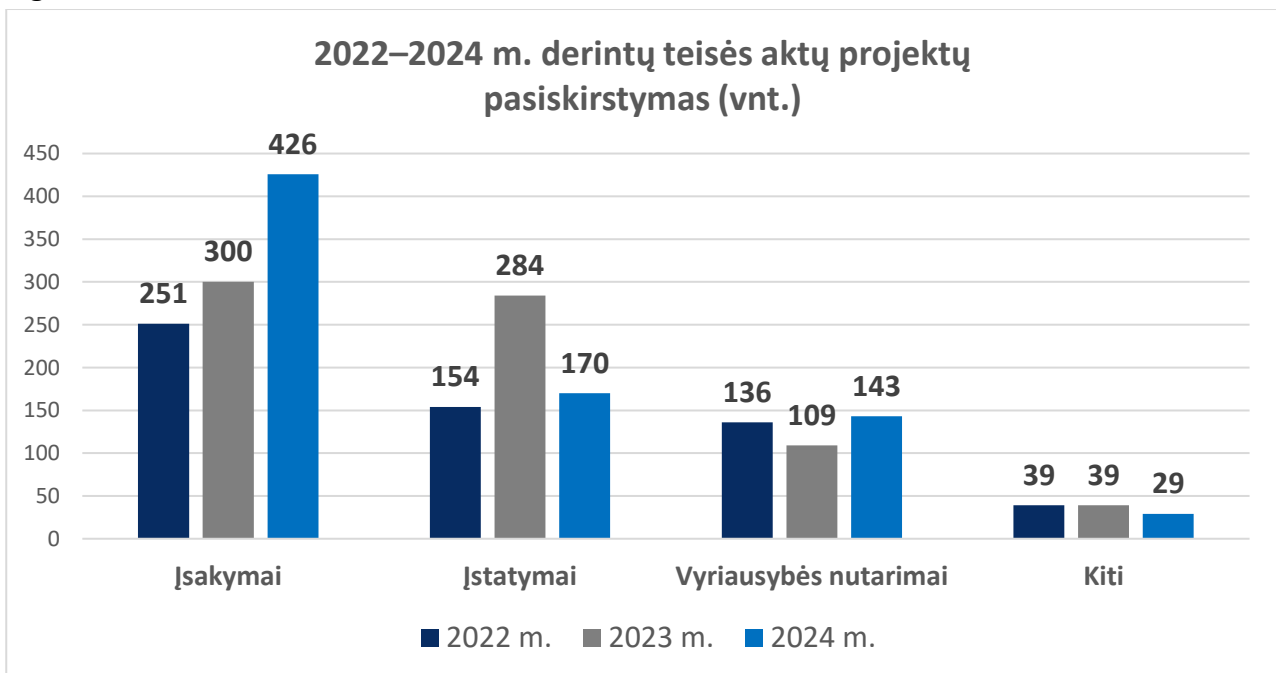
R-13-002-11-01-01-04 Suteiktų konsultacijų skaičiaus augimas, palyginti su praėjusiais metais, proc.

2024 m. planuotas rodiklis – 3 proc., pasiektas 4 proc.⁵ Rodiklis viršytas 33 proc. Darytina prielaida, kad planuoto rodiklio viršijimui įtakos galėjo turėti keletas veiksnių. Visų pirma, išaugo gyventojų žinių lygis apie BDAR ir Inspekciją (2023 m. 82 proc. gyventojų girdėjo apie BDAR, o 2024 m. tokių gyventojų buvo 86 proc.; 2023 m. 24 proc. gyventojų įvardijo į kurią instituciją kreiptis dėl teisių gynimo, 2024 m. tokių gyventojų buvo 29 proc.), o tai sudaro prielaidas žmonėms aktyviau ginti savo teises. Be to, 2024 m. įvykę ADSP (Inspekcijoje pranešimų apie ADSP 2024 m. net 273) lėmė, kad paveiktų duomenų subjektų skaičius palyginti su 2023 m. padidėjo beveik 3 kartus, tai vėlgi skatina visuomenę giliau domėtis asmens duomenų apsaugos klausimais. Konsultacijų poreikis visuomet išauga įvykus rezonansiniams atvejams.

R-13-002-11-01-01-05 Teisės aktuose nustatytais terminais įvertintų teisės aktų projektų dalis, proc.

2024 m. planuotas rodiklis – 76 proc., pasiektas – 81 proc. Rodiklis viršytas 5 proc. Tam turėjo įtakos tiek Inspekcijos darbuotojų pastangos, tiek laikantis teisėkūros taisyklių institucijų nustatyti derinimo terminai, institucijų duomenų apsaugos pareigūnų įtraukimas į teisės aktų projektų rengimo procesą laiku bei sklandus bendradarbiavimas tarp institucijų ir Inspekcijos.

2 grafikas

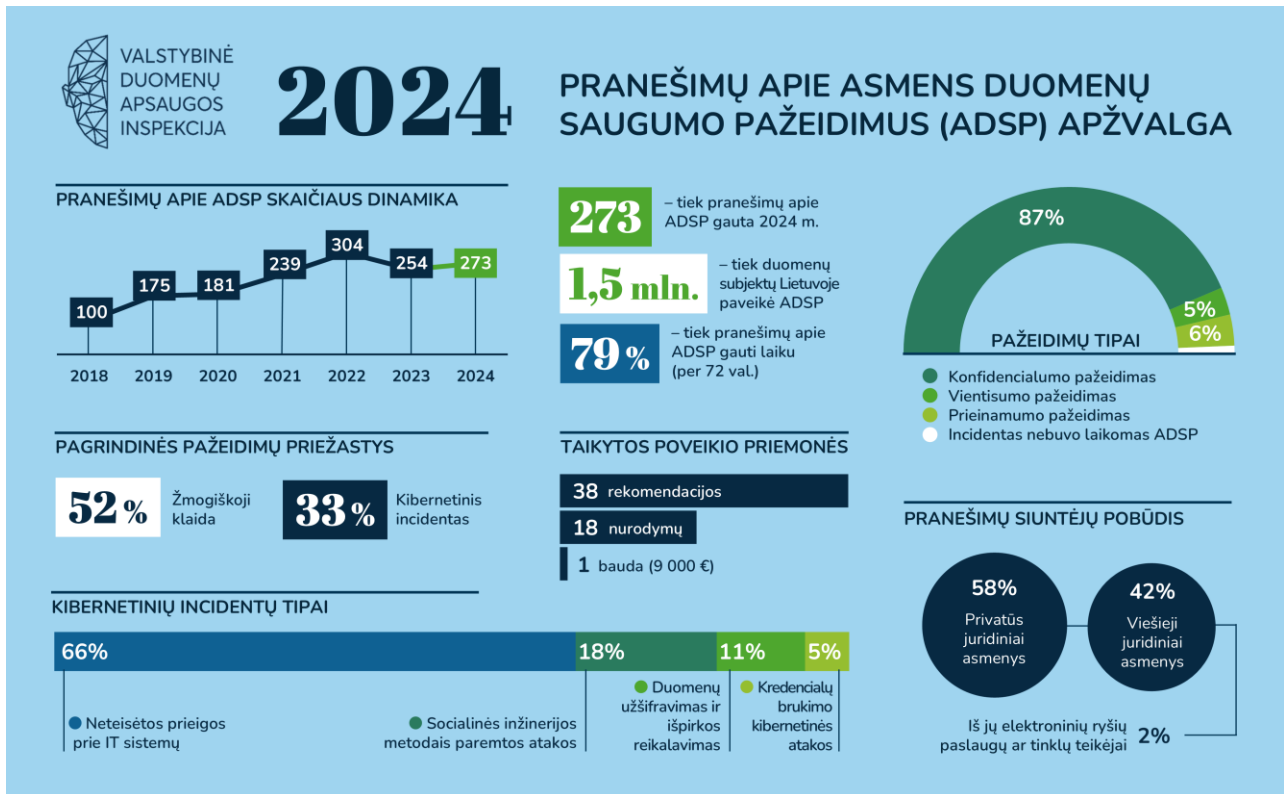
⁵ 2023 m. suteiktų konsultacijų skaičius – 4 163; 2024 m. suteiktų konsultacijų skaičius – 4334.

R-13-002-11-01-01-06 Pranešimų apie asmens duomenų saugumo pažeidimus nagrinėjimo termino trumpėjimas, proc.

2024 m. planuotas rodiklis – 5 proc. termino trumpėjimas, tačiau faktiškai jis pailgėjo 45 proc. 2023 m. vidutinis nagrinėjimo laikas siekė 20 dienų, o 2024 m. išaugo iki 29.

Šių pranešimų nagrinėjimo laikas pailgėjo 9 dienomis dėl sudėtingesnių ADSP, kurie reikalauja išsamesnės analizės ir papildomų tyrimų. Šie ADSP sukėlė visuomenėje rezonansą, tačiau kartu paskatino organizacijas daugiau dėmesio skirti duomenų saugumui. Dėl šių veiksnių buvo būtina skirti daugiau laiko kiekvieno atvejo vertinimui, siekiant užtikrinti išsamų situacijos išnagrinėjimą ir tinkamų poveikio priemonių pritaikymą.

4 infografikas

R-13-002-11-01-01-07 Dalyvavimas EDAV dokumentų projektų rengime, vnt.

Planuotas rodiklis – 8, pasiektas – 10. Rodiklis viršytas 25 proc. Inspekcija 2024 m. prioritetą teikė dalyvavimui kaip bendraautorė rengiant EDAV nuomones dėl įmonei privalomų taisyklių atitikties BDAR 46 straipsnio 2 dalies b punktui ir 47 straipsniui. Įmonei privalomos taisyklės – tai apsaugos priemonė, skirta užtikrinti, kad įmonių grupės viduje keičiantis asmens duomenimis (įskaitant jų tvarkymą įmonėse, esančiose trečiojoje valstybėje) būtų išlaikytas toks pats asmens duomenų apsaugos standartas kaip ir EEE. Taikant nuoseklumo mechanizmą užtikrinama, kad visos įmonių grupės įmonės įsipareigotų laikytis tokio paties asmens duomenų apsaugos standarto, užtikrinti duomenų subjektų teises ir pripažintų EEE asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijų bei teismų kompetenciją esant netinkamo šių taisyklių taikymo atvejams.

Tam pačiam uždaviniui įgyvendinti suplanuotos priemonės Nr. 2. „Tvarkyti informacinius išteklius“ rodiklio pasiekimas:

R-13-002-11-01-02-01 Tinkamai sutvarkyti turimi informaciniai ištekliai, proc.

2024 m. planuotas rodiklis – 100 proc., pasiektas – 100 proc. Inspekcijai 2024 m. pavyko atlikti planuotas veiklas, kurios tiesiogiai prisidėjo prie veiklos tęstinumo užtikrinimo. 100 proc. užtikrinta esamų Inspekcijos kompiuterinių darbo vietų priežiūra ir įrengimas naujai priimtiems darbuotojams.

Siekiant didesnio kibernetinės higienos lygio buvo įvertinta atitiktis kibernetinio saugumo reikalavimams, parengtas trūkumų šalinimo planas. Atlikti darbai padėjo optimaliai paskirstyti tinklo resursus (tokius kaip maršrutizatoriai, jungtys), todėl buvo efektyviau naudojami turimi informaciniai ištekliai. Kaip ir kasmet Inspekcija peržiūrėjo skelbiamų atvirų duomenų apimtį (2023 m. atvirų duomenų reikšmių skaičius – 13, 2024 m. atvirų duomenų reikšmių skaičius buvo padidintas iki 14).

Informacinių išteklių tinkamam naudojimui reikšmingą poveikį turės 2024 m. pabaigoje pradėtas vykdyti projektas „VDAI informacinių sistemų pritaikymas bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) reikalavimams“. Projekto tikslas – optimizuoti Inspekcijos vykdomas funkcijas, pertvarkant naudojamas ir įdiegiant naujas informacinių technologijų priemones, siekiant pagerinti duomenų subjektų, duomenų valdytojų ir duomenų tvarkytojų aptarnavimo kokybę, jiems teikiamas paslaugas ir duomenų apsaugos kontrolę, taip pat sudaryti geresnes sąlygas pakartotiniam duomenų naudojimui. Siekiami projekto rezultatai: bus iš esmės modernizuotos Inspekcijos teikiamos paslaugos, gerinama teikiamų paslaugų kokybė, didinant jų prieinamumą ir patrauklumą duomenų subjektams, duomenų tvarkytojams ir duomenų valdytojams.

SKIRTAS BIUDŽETAS IR PERSONALO KLAUSIMAI

Inspekcija yra patrauklus darbdavys, suteikiantis galimybę įgyti aukštą kvalifikaciją perspektyvioje srityje. Visgi Inspekcija, būdama priežiūros institucija, kaip paprastai tokios institucijos Lietuvoje, susiduria su didesnėmis personalo pritraukimo problemomis, nei įprasta kitose valstybės institucijose.

3 lentelė. Finansai ir žmogiškieji ištekliai 2022–2024 m.

Veikla	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Biudžetas (tūkst. Eur)	1 505,0	1 592,0	1 727,0
iš jo darbo užmokesčiui (tūkst. Eur)	1 270,0	1 318,0	1 463,0
Pareigybių skaičius	52	52*	46

*Atsižvelgiant į finansinių išteklių stygių Inspekcija nebegalėjo organizuoti konkursų į neužimtas pareigybes, todėl nuo 2024 m. sausio 1 d. pareigybių skaičius sumažintas iki 46.

2024 m., kaip ir ankstesniais metais, Inspekcija veiklos iššūkius sprendė bandydama išlaikyti motyvuotą personalą atsižvelgdama į biudžeto galimybes. Tačiau personalo pokyčiai vyko, o kartu ir

vyko ir darbuotojų paieškos: organizuotas 21 konkursas į laisvas karjeros valstybės tarnautojo pareigas, iš kurių įvyko tik 10. Dėl šios priežasties naujų darbuotojų pritraukimui skirtas itin didelis dėmesys bei išplėstos paieškos galimybės. Prieš paskelbiant konkursus, ieškoma galimų kandidatų, kurie galėtų prisijungti prie kolektyvo tarnybinio kaitumo būdu. Tokia galimybe potencialūs kandidatai pasinaudoja retai. Praėjusiais metais tarnybinio kaitumo būdu priimtas tik vienas tarnautojas. Informacija apie konkursus dalinamasi per Inspekcijos interneto svetainę, socialinius tinklus, darbo pasiūlos portalus, siunčiama į aukštąsias mokyklas. Inspekcija jau kelerius metus iš eilės organizuoja atvirų durų dienų renginius, kuriuose pretendentams yra galimybė susipažinti su Inspekcijos veiklos specifika, svarbiausiomis užduotimis, komanda. 2024 m. organizuoti 7 tokie renginiai.

Kaip vieną iš svarbių potencialių darbuotojų pritraukimo priemonių Inspekcija organizuoja studentų praktiką įstaigoje. Tai puiki galimybė pristatyti Inspekciją kaip potencialų darbdavį, o būsimą darbinę veiklą – kaip įdomią, perspektyvią, prasmingą ir kuriančią vertę visuomenei. Praėjusiais metais Inspekcijoje žinias gilino 7 aukštųjų mokyklų studentai. Į pretendentų pritraukimą žiūrima iš ilgalaikės perspektyvos siekiant išugdyti būsimus aukštos kvalifikacijos specialistus Inspekcijoje.

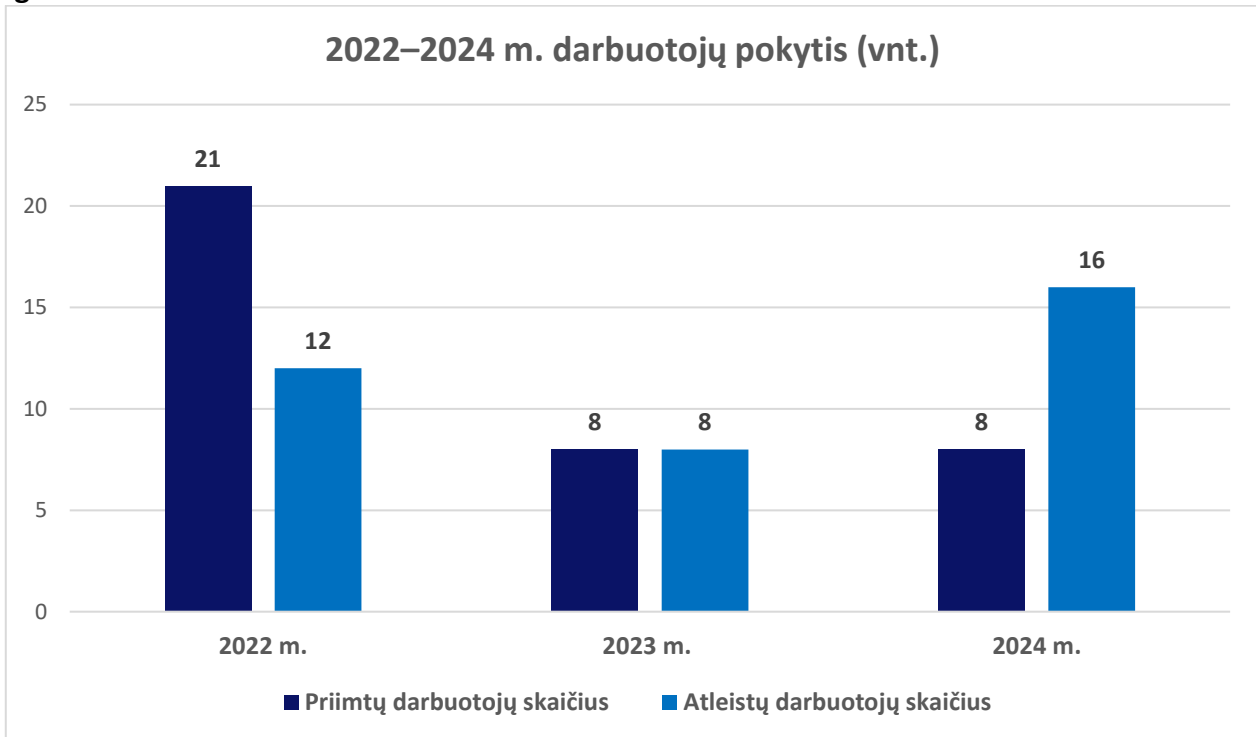
Kaip nuolatinis institucijos pažangos garantas vertinamas darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas. Inspekcijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai per 2024 m. kvalifikaciją tobulino dalyvaudami mokymuose, atitinkančiuose darbuotojų kompetencijų ugdymo poreikius. Didelis dėmesys buvo skirtas skaitmeninių kompetencijų stiprinimui, kibernetinio saugumo, profesinės etikos ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimo bei vidaus kontrolės užtikrinimo mokymams. Taip pat tobulintos kompetencijos, reikalingos Duomenų valdymo akto ir Dirbtinio intelekto akto įgyvendinimui.

Ateityje sunkumai pritraukti naujus darbuotojus gali augti dėl teisinio reguliavimo pokyčių (duomenų valdysenos, dirbtinio intelekto panaudojimo ir kt.), taip pat dėl to, kad darbo rinkoje yra siūlomo darbo užmokesčio skirtumai viešame ir privačiame sektoriuose. Be paminėtų nepalankių veiksnių, Inspekcijai sunkumus kelia ir tai, kad ieškoma specifinių kompetencijų (asmens duomenų apsaugos, duomenų saugos ar kibernetinio saugumo užtikrinimo, auditų vykdymo, duomenų valdysenos ir kt.) darbuotojų. Inspekcija siekė išlaikyti konkurencingumą, orientuodamasi į pagal galimybes truputį aukštesnį nei įprasta viešajame sektoriuje analogiškomis pareigybėms siūlomą darbo užmokestį bei pasitelkdama papildomas motyvavimo priemones.

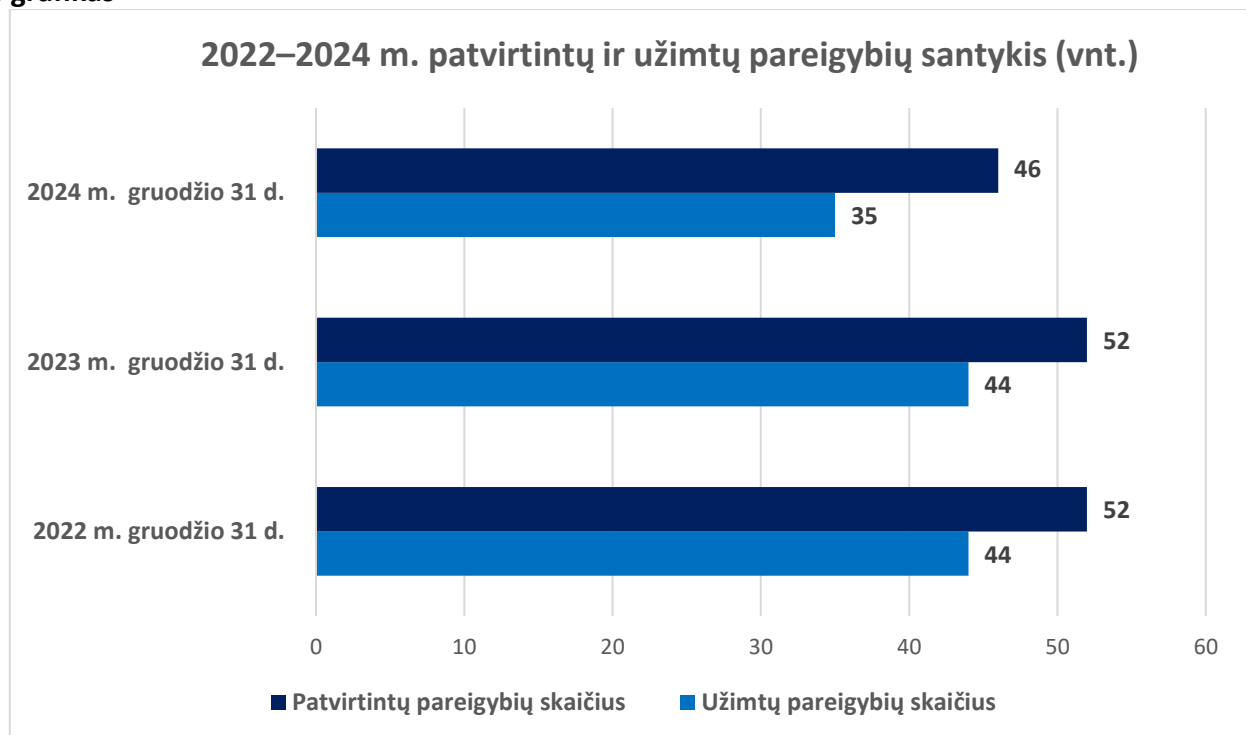
Esamos personalo tendencijos darbo rinkoje rodo, kad duomenų apsaugos specialistai yra paklausūs tiek viešajame, tiek privačiame sektoriuose. Ši tendencija išliks aktuali ir ateityje. Sunkumai įveikiant personalo kaitos rizikas turi tiesioginės įtakos veiklos prioritetų vykdymui ir tęstinumo užtikrinimui.

2024 m. iš viso priimti 8 valstybės tarnautojai, atleista – 16. Iš jų 14 atsistatydino savo noru, 2 perkelti į kitas valstybės tarnautojo pareigas kitoje įstaigoje.

3 grafikas

4 grafikas

Siekiant kelti darbuotojų kompetenciją asmens duomenų apsaugos srityje bei dalintis gerąja patirtimi su kitomis ES valstybėmis, du Inspekcijos darbuotojai 2024 m. dalyvavo Europos duomenų apsaugos valdybos stažuočių programoje: Kipro bei Prancūzijos duomenų apsaugos institucijose.

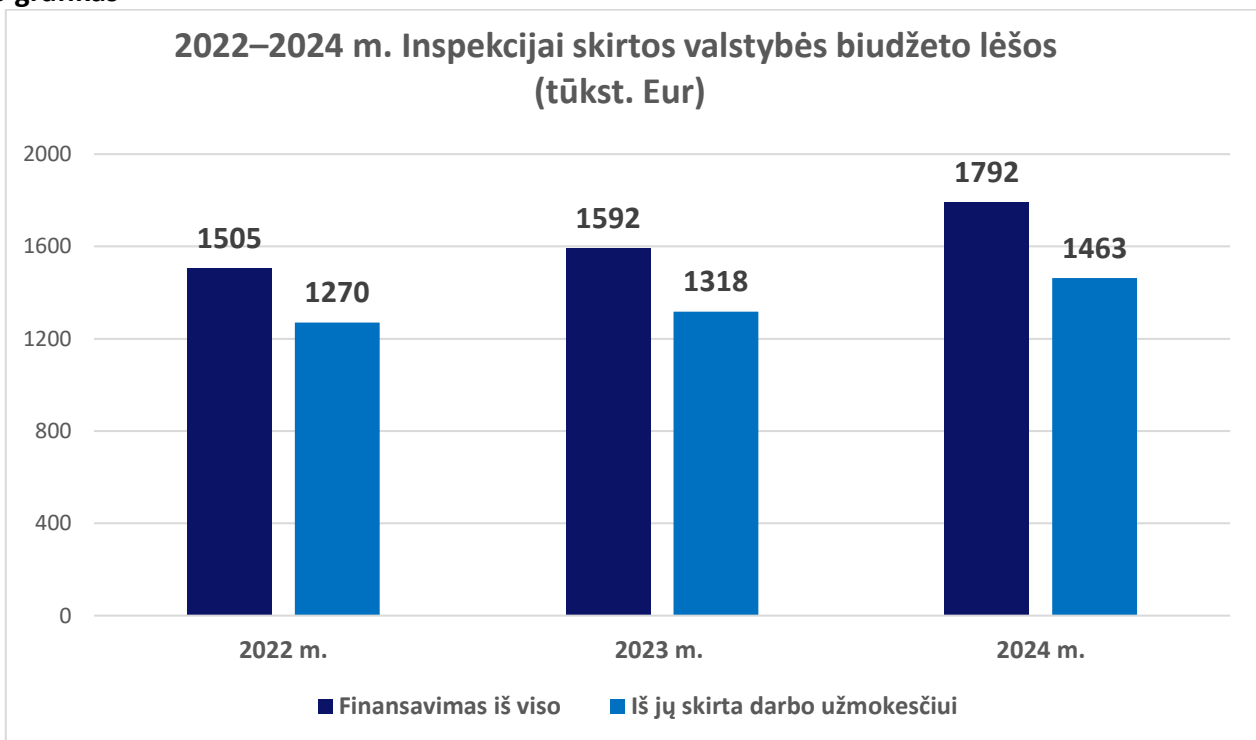
Stažuočių Kipre metu susipažinta su Kipro duomenų apsaugos institucijos struktūra, pasikeista geriausiomis praktikomis nagrinėjant asmens duomenų saugumo pažeidimus, skundus, atliekant auditus. Analizuoti didelės apimties serverių žurnaliniai įrašai bei gilintasi į gerąsias praktikas

padedant užtikrinti organizacijoms asmens duomenų saugumą. Pasidalinta patirtimi dėl visuomenės švietimo asmens duomenų saugumo klausimais.

Kita stažuotė atlikta Prancūzijos asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijos Dirbtinio intelekto skyriuje. Stažuotės metu įsitraukta į priežiūros institucijai aktualias užduotis dėl asmens duomenų apsaugos ir dirbtinio intelekto sprendimų naudojimui keliamų reikalavimų tarpusavio santykio (pavyzdžiui, dėl asmens duomenų tvarkymo teisinių pagrindų įvairiuose dirbtinio intelekto vystymo / naudojimo etapuose, duomenų subjektų teisių įgyvendinimo specifikos, kt.). Taip pat domėtasi tinklalapio duomenų kopijavimo (angl. *web scrapping*) teisėtumo reikalavimų, smėliadėžių (angl. *sandbox*) taikymo praktikos aspektais. Gauta patirtis yra naudinga konsultuojant rinkos dalyvius dėl dirbtinio intelekto sprendimų naudojimo jų veikloje ir ateityje rengiant susijusią metodinę medžiagą.

Inspekcijos darbuotojai 2024 m. taip pat dalyvavo Olandijos duomenų apsaugos institucijos organizuotoje konferencijoje dėl algoritmų ir dirbtinio intelekto priežiūros pagal BDAR. Renginio metu pasidalinta geriausiomis praktikomis, turimomis žiniomis ir patirtimi, susijusia su algoritmų ir dirbtinio intelekto pagalba tvarkomų asmens duomenų priežiūra.

5 grafikas

Pastebėtina, kad 2023 m. Inspekcija, siekdama valdyti minėtas su personalu susijusias rizikas bei atsižvelgdama į objektyviomis aplinkybėmis paremtą darbo užmokesčio poreikį, 2024-iesiems prašė jai skirti papildomai 760,0 tūkst. eurų (minimalių koeficientų didinimui, darbo užmokesčiui naujų funkcijų vykdymui ir kt.). Išsakytas poreikis buvo patenkintas penktadaliu (19,1 proc.) – iš viso skirta 145,0 tūkst. eurų. Iš papildomai gautų lėšų 40,0 tūkst. Eur lėšų skyrimas buvo privalomas dėl teisės aktų pakeitimų (valstybės tarnybos reformos I etapui ir priedų už tarnybos Lietuvos valstybei stažą augimui). Taigi pareigybių steigimui naujų funkcijų vykdymui bei esamų koeficientų didinimui buvo skirta 105,0 tūkst. Eur (tai sudaro 14 proc. nuo Inspekcijos nurodyto poreikio). Atsižvelgusi į

Inspekcijai skirtą darbo užmokesčio fondą 2024–2026 m., 2024 m. pradžioje Inspekcija privalėjo pareigybių skaičių sumažinti nuo 52 iki 46, t. y. 12 proc.

PREVENGINĖ IR ŠVIEČIAMOJI VEIKLA

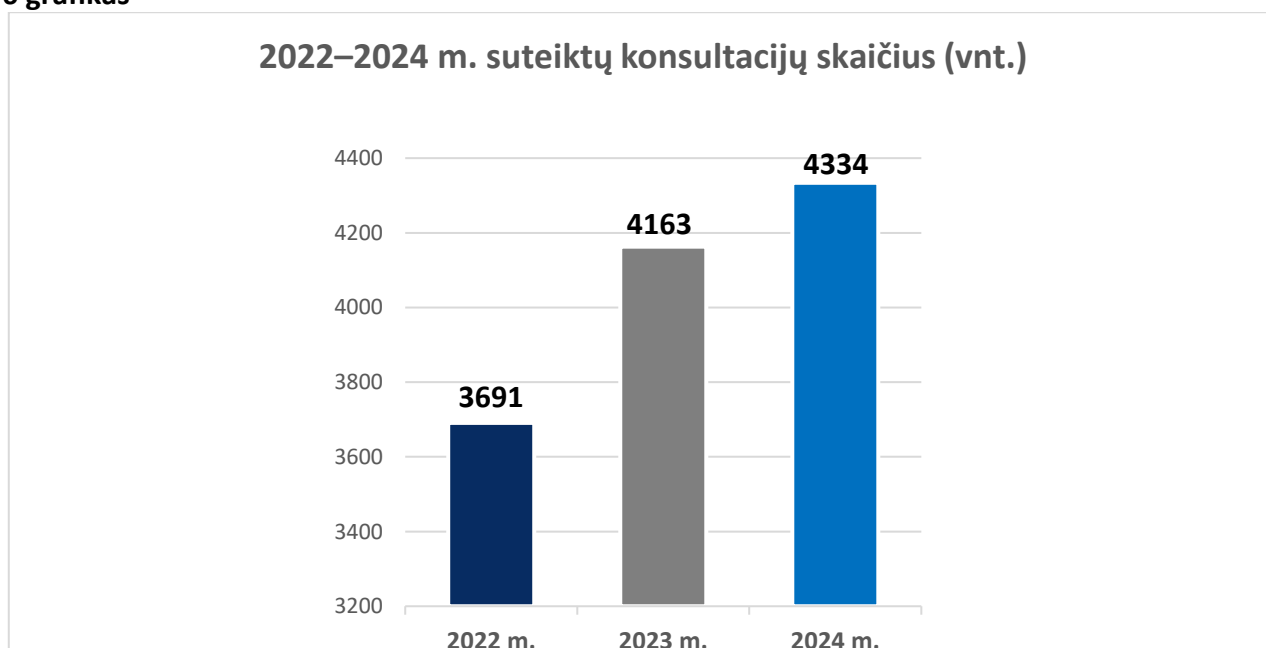
Inspekcija, vykdydama vieną iš veiklos prioritetų, itin didelį dėmesį skyrė prevencinei ir šviečiamajai veiklai. Buvo bandoma pasiekti gyventojus ne tik sostinėje, bet ir regionuose.

4 lentelė

Veikla	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Suteikta konsultacijų	3 691	4 163	4334
Parengta visuomenės informavimo priemonių	106	95	93
Parengta metodinių dokumentų	21	22	25
Dalyvauta susitikimuose su viešuoju ir privačiu sektoriais	80	79	112
Dalyvauta renginių	31	23	18
Skaityta pranešimų renginiuose	59	44	38
Renginių dalyvių skaičius	6 150	14 731	6288

Konsultacijos

6 grafikas

Konsultacijų teikimas duomenų valdytojams, duomenų apsaugos pareigūnams (toliau – DAP) ir duomenų subjektams yra viena pagrindinių pagalbos priemonių siekiant užtikrinti nuoseklų BDAR

taisyklių taikymą. 2024 m. Inspekcija iš viso suteikė 4 334 konsultacijas, iš jų 1 852 duomenų valdytojams, 2 377 duomenų subjektams ir 105 DAP. Gerokai daugiau suteikta konsultacijų oficialiu raštu – 251 (2023 m. – 170) ir elektroniniu paštu – 902 (2023 m. – 799). Kitais būdais teiktų konsultacijų skaičius išlieka panašus: telefonu 2024 m. suteiktos 3149 konsultacijos (2023 m. – 3155), Inspekcijos patalpose – 32 (2023 m. – 39).

Stebima tendencija, kad bendras suteikiamų konsultacijų skaičius pastaruosius metus nuosekliai auga (2022 m. – 3 691, 2023 m. – 4 136, 2024 m. – 4 334).

2024 m. daugiausia klausimų iš fizinių asmenų sulaukta dėl:

- skundo Inspekcijai pateikimo – 666;
- asmens duomenų tvarkymo teisėtumo – 526;
- vaizdo stebėjimo – 487;
- BDAR ir ADTAĮ taikymo ir Inspekcijos kompetencijos – 448;
- duomenų subjekto teisių įgyvendinimo – 324;
- asmens duomenų teikimo teisėtumo – 189;
- darbuotojų asmens duomenų tvarkymo – 151.

2024 m. viešojo ir privataus sektoriaus organizacijos daugiausia teiravosi dėl:

- asmens duomenų tvarkymo teisėtumo – 366;
- darbuotojų asmens duomenų tvarkymo – 288;
- asmens duomenų teikimo teisėtumo – 268;
- BDAR ir ADTAĮ taikymo ir Inspekcijos kompetencijos – 229;
- vaizdo stebėjimo – 209;
- asmens duomenų tvarkymo sąlygų taikymo – 194;
- tiesioginės rinkodaros – 142.

Metodinė pagalba

Inspekcija, siekdama sumažinti pavienių kreipimųsi skaičių ir pateikti išsamesnės informacijos aktualiais asmens duomenų ir privatumo apsaugos klausimais didesnėms suinteresuotųjų asmenų grupėms, 2024 m. daug dėmesio skyrė metodinės informacijos rengimui, kuri yra naudinga tiek organizacijoms, tiek ir gyventojams. 2024 m. parengtos arba atnaujintos 25 metodinės priemonės, tarp jų 10 Inspekcijos apibendrinimų, 4 DUK, 8 rekomendacijos ir gairės.

Inspekcija, rengdama metodines priemones, ypatingą dėmesį skyrė asmens duomenų saugumo temai, dokumentai parengti naujai arba atnaujinti atsižvelgiant į organizacijų ir visuomenės poreikius. Pavyzdžiui, parengtos rekomendacijos dėl saugių ir stiprių slaptažodžių naudojimo svarbos, dėl kibernetinių incidentų prevencijos, dėl saugaus naršymo internete; DUK pateikti patarimai, kaip reiktų elgtis, kai yra paviešinti vartotojų prisijungimo duomenys, esant įsilaužimui į interneto svetainę; taip pat atnaujintos rekomendacijos dėl asmens duomenų ir privatumo apsaugos naudojantis belaidžiais tinklais, asmens duomenų, tvarkomų sveikatos priežiūros įstaigose, saugumo užtikrinimo gairės ir tvarkomų asmens duomenų saugumo priemonių ir rizikos įvertinimo gairės duomenų valdytojams ir duomenų tvarkytojams. Šiomis priemonėmis taip

pat prisidėta prie 2023–2028 m. finansinių technologijų (FINTECH) sektoriaus plėtos Lietuvoje veiksmų plano įgyvendinimo.

Lietuvoje 2024 m. vyko net treji rinkimai: Lietuvos Respublikos Prezidento, Lietuvos Respublikos Seimo ir į Europos Parlamentą, todėl Inspekcija, bendradarbiaudama su Lietuvos Respublikos vyriausiąja rinkimų komisija, atnaujino rekomendaciją dėl asmens duomenų tvarkymo rinkimų metu ir DUK dėl kandidatų asmens duomenų skelbimo viešai.

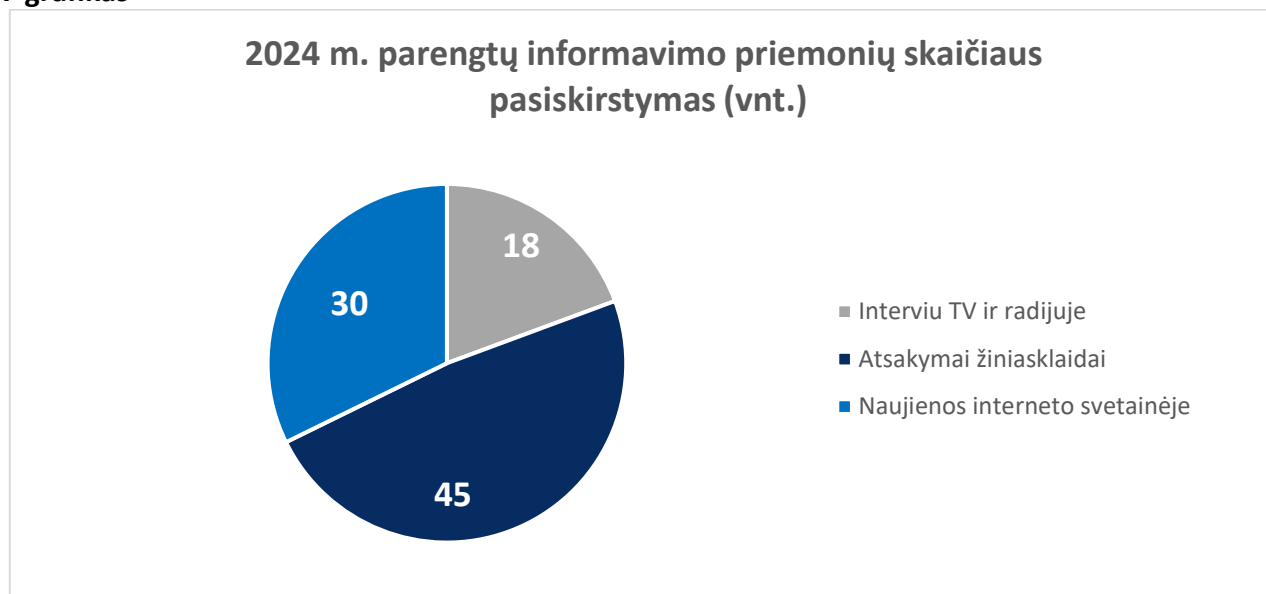
Inspekcija, atsižvelgusi į ADTAĮ pakeitimus, įsigaliojusius 2024 m. liepos 1 d., parengė Rekomendaciją dėl darbdavio atliekamo teistumo duomenų tvarkymo. Šia rekomendacija siekiama padėti darbdaviams įvertinti darbuotojų teistumo duomenų tvarkymo teisėtumą ir užtikrinti darbuotojų teisių ir laisvių bei darbdavio interesų pusiausvyrą. Dėl įsigaliojusių šio įstatymo kitų pakeitimų taip pat parengtas DUK dėl reikalavimų, taikomų siekiant teikti sertifikavimo paslaugas pagal BDAR.

Europos Komisija 2023 m. pagal ES Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių (angl. *Citizens, Equality, Rights and Values* – CERV) programą paskelbė kvietimą teikti paraiškas nacionalinėms duomenų apsaugos institucijoms (CERV-2024-DATA). Turėdama ribotus finansinius išteklius bei siekdama toliau didinti informuotumą apie asmens duomenų tvarkymo taisykles, šia galimybe Inspekcija pasinaudojo ir pateikė Europos Komisijai paraišką. 2024 m. Inspekcijos projektui SolPriPa3 pritarta, todėl 2025–2027 m. Inspekcija vykdys Europos Komisijos 90 proc. finansuojamą projektą, kuris prisidės prie metodinės pagalbos teikimo smulkiąjam ir vidutiniam verslui bei plačiajai visuomenei. Ypač svarbu informuotumą didinti lengvai suprantamais, paprastais ir tikslinėms grupėms priimtinais būdais, todėl projekto metu Inspekcija ketina kurti tinklalaides, infografikus, rengti mokymų įrašus, pasiūlyti atitiktis BDAR reikalavimams įrankius (šablonus).

Visuomenės informavimas

Kaip ir kasmet, 2024 m. Inspekcija skyrė daug dėmesio informacijos sklaidai apie vykdomą veiklą, funkcijas, taip pat teikė komentarus ir patarimus, kaip elgtis organizacijoms ir žmonėms, susidūrusiems su galimais duomenų apsaugos ar saugumo pažeidimais. Šios situacijos aktualios tiek viešajam, tiek privačiam sektoriams, todėl Inspekcija rinkosi įvairius visuomenės informavimo kanalus ir priemones: pateikti 45 atsakymai į žiniasklaidos atstovų paklausimus; dalyvauta 14 TV ar radijo laidose, duoti interviu; prevenciniais tikslais paskelbta 30 naujienų interneto svetainėje. Informacijos sklaidai didelės reikšmės turi ir tai, kad aktyvių Inspekcijos interneto svetainės naujienų prenumeratorių 2024 m. buvo apie 1,5 tūkst. ir šis skaičius nuosekliai auga.

7 grafikas

Renginiai Lietuvoje

2024 m. vykdytos Lietuvos gyventojų apklausos duomenimis, apie BDAR) teko girdėti 86 proc. šalies gyventojų (2023 m. 82 proc., 2022 m. 75 proc.). Inspekcija, siekdama didinti gyventojų informuotumą duomenų apsaugos srityje ir norėdama pasiekti platesnes auditorijas, prioritetą teikė nuotoliniam renginių organizavimo būdui.

Renginiuose Inspekcijos atstovai pristatė tiek bendro pobūdžio asmens duomenų apsaugos temas, tiek detaliau padėjo nagrinėti suinteresuotiems asmenims aktualius klausimus. Nors metodinės pagalbos priemonių įvairiomis temomis yra nemažai, tačiau organizacijos, siekdamos kelti darbuotojų kvalifikaciją, neretai pageidauja konsultacijas gauti mokymų (seminarų) forma. Atsižvelgdama į tai, Inspekcija, bendradarbiaudama su Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru, mokslo ir privataus sektoriaus organizacijomis, 2024 m. birželio mėn. organizavo seminarą „Teisė ir technologijos: saugumo iššūkiai“. Renginyje aptarti aktualūs IT saugumo ir duomenų apsaugos klausimai, naujais kibernetinių grėsmių scenarijai bei jų prevencijos priemonės (sulaukta 804 peržiūrų).

2024 m. rugsėjo mėn. organizuotas seminaras švietimo įstaigų darbuotojams apie asmens duomenų tvarkymą „Asmens duomenų apsauga švietimo įstaigose: pagrindiniai reikalavimai ir nūdienos aktualijos“ (sulaukta daugiau kaip 2300 peržiūrų). Šių mokymų metu kalbėta apie tiek apie mokinių, tiek ir mokytojų asmens duomenų apsaugą. Dėmesys skirtas mokyklose vykdomam vaizdo stebėjimui bei kibernetinei higienai.

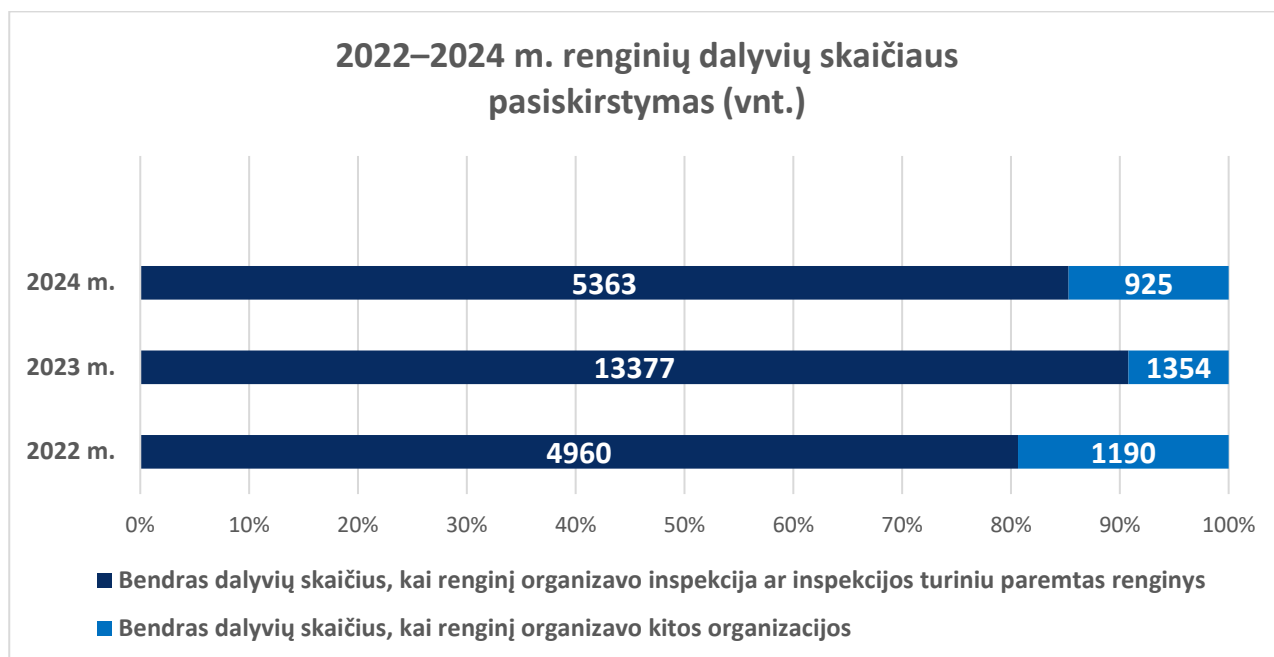
Paminėtina, kad 2024 m. Inspekcija prisidėjo prie Ryšių reguliavimo tarnybos vykdomos ir Lietuvos Respublikos Prezidento globojamos švietimo iniciatyvos senjorams „Nė vienas nėra pamirštas“. Įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose aplankyti senjorai, atkreiptas jų dėmesys į gyvenimiškus aspektus, susijusius su asmens duomenų tvarkymu ir teisių įgyvendinimu, bei pasidalinta rekomendacijomis, kaip rūpintis savo asmens duomenų saugumu.

2024 m. pabaigoje Inspekcija, kaip ir ankstesniais metais, bendradarbiaudama su Lietuvos duomenų apsaugos pareigūnų asociacija, Krašto apsaugos ministerijos ir Valstybės duomenų

agentūros ekspertais, surengė jau tradiciniu renginiu tapusius privataus ir viešojo sektoriaus DAP mokymus. Mokymuose kalbėta apie duomenų valdytojų ir duomenų tvarkytojų atskyrimo praktinius aspektus, asmens duomenų saugumą, DAP vaidmenį teisėkūroje ir kitomis temomis. Mokymai „YouTube“ kanale sulaukė daugiau nei 2,3 tūkst. peržiūrų.

Inspekcijos atstovai 2024 m. dalyvavo 18 renginių (2023 m. – 23). Juose skaitė 38 pranešimus (2023 m. – 44, 2022 m. – 59). Pranešimai skaityti 7 mokymuose, 2 konferencijose, dalyvauta 7 diskusijose ir kitokio pobūdžio renginiuose. Iš viso 2024 m. bendras renginių dalyvių skaičius – 6 288 (2023 m. – 14 731). Atsižvelgus į tai, kad renginių skaičius sumažėjo dėl išteklių trūkumo šiai veiklai, atitinkamai aktuali informacija pasiekė mažiau klausytojų.

8 grafikas

Bendradarbiavimo iniciatyvos

Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis, asociacijomis ir kitais socialiniais partneriais yra itin svarbus asmens duomenų apsaugos kultūros puoselėjimo sklaidai, todėl šioje srityje Inspekcija deda pastangas, kad būtų kuriamos ir palaikomos įvairios bendradarbiavimo iniciatyvos. Paminėtina, kad institucinis bendradarbiavimas priežiūros srityje su kitomis kompetentingomis institucijomis pagal naujus ES teisės aktus taps vis aktualesnis.

Atsižvelgus į visuomenės lūkestį dėl nuoseklių asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijų veiksmų vykdant joms pavestas užduotis ir funkcijas, atliekant pažeidimų nagrinėjimą pagal BDAR, 2024 m. tęstas Lietuvos asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijų – Inspekcijos ir **Žurnalistų etikos inspektoriatų tarnybos** – bendradarbiavimas. 2023 m. priežiūros institucijos skaidriai atribojo kompetencijas vykdant funkcijas pagal BDAR, todėl 2024 m. nekilo sunkumų vertinant atvejus, kai asmens duomenų tvarkymą yra kompetentinga prižiūrėti Žurnalistų etikos inspektoriatų tarnyba. Taip pat buvo periodiškai vykdomi abiejų institucijų atstovų susitikimai, jų metu dalijamasi asmens duomenų apsaugos aktualijomis.

Inspekcija yra viena iš institucijų, įgyvendinančių kibernetinio saugumo politiką Lietuvoje, todėl 2024 m. vykdė įvairias su kibernetiniu saugumu susijusias veiklas, ypač atsižvelgdama į Inspekcijos atliekamą asmens duomenų saugumo pažeidimų nagrinėjimo veiklą, kai tiriant asmens duomenų saugumo pažeidimus prirėikus bendradarbiaujama ir su **Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru**. Inspekcija aktyviai dalyvavo kuriant Nacionalinio kibernetinio saugumo centro sistemą, kuri padės užtikrinti vieno langelio principą, kai kibernetinio saugumo subjektai, teikdami pranešimus apie įvykusius kibernetinius incidentus, toje pačioje sistemoje galės pateikti pranešimą ir Inspekcijai apie įvykusį ADSP.

2024 m. Inspekcija, bendradarbiaudama su Nacionaliniu kibernetinio saugumo centru ir Lietuvos policija, dalyvavo kibernetinio saugumo pratybose Kibernetinis skydas „Opex“, kurių metu Inspekcija, kaip priežiūros institucija, duomenų valdytojams pateikė pastebėjimus, rekomendacijas dėl per pratybas Inspekcijai teiktų pranešimų apie ADSP, kad ateityje įvykus tikriems ADSP, duomenų valdytojai gebėtų imtis tinkamų taisomųjų veiksmų.

Taip pat paminėtina, kad Inspekcija, būdama kibernetinio saugumo subjektas, nuolat tobulina darbuotojų kibernetinio saugumo įgūdžius, todėl buvo dalyvaujama Nacionalinio kibernetinio saugumo centro organizuose pratybose Kibernetinis skydas „Phishex“. Ne mažiau svarbu paminėti, kad Inspekcija dalyvavo NATO kartu su Lietuvos kariuomene organizuose kibernetinės gynybos pratybose „Kibernetinė koalicija 2024“. Šių iniciatyvų metu ne tik buvo stiprinami bendradarbiavimo kanalai, tačiau ir gilinamos Inspekcijos darbuotojų kompetencijos siekiant jas panaudoti teikiant metodinę pagalbą.

2024 m. Inspekcija tęsė bendradarbiavimą su **Mykolo Romerio universitetu**. Studentams buvo skaitomos paskaitos, dalijamasi priežiūros institucijos patirtimi ir dalyvauta įvairiuose universiteto renginiuose, skatinančiuose teisės, „FinTech“ ir kibernetinio saugumo vadybos studijas pasirinkusius studentus domėtis asmens duomenų apsauga bei ateities karjerą sieti su viešuoju administravimu.

Kaip ir ankstesniais metais, Inspekcija skyrė dėmesį finansų sektoriui. Šiuo tikslu kasmet yra organizuojami susitikimai Inspekcijai bendradarbiaujant su bankų sektoriaus atstovus vienijančia **Lietuvos bankų asociacija** asmens duomenų tvarkymo teisėtumo ir saugumo užtikrinimo klausimais. Periodiniai susitikimai suteikia galimybę iš anksto spręsti visam sektoriui aktualius klausimus bei skaidriai perteikti Inspekcijos formuojamas praktikas. Atitinkamai, esant poreikiui, papildomai konsultuojamasi ir su Lietuvos banku, kadangi šios institucijos nuomonė dažnai svarbi atsakant į su asmens duomenų apsauga susijusius klausimus.

Lietuvos duomenų apsaugos pareigūnų asociacija jau ne vienerius metus yra nuolatinis Inspekcijos partneris, padedantis pasiekti platesnį suinteresuotų asmenų ratą skleidžiant aktualias asmens duomenų apsaugos naujoves, organizuojant švietėjiškas veiklas ir pan., todėl ir 2024 m. Inspekcija dėjo pastangas, kad ryšiai su asociacija būtų tokie pat tvirti.

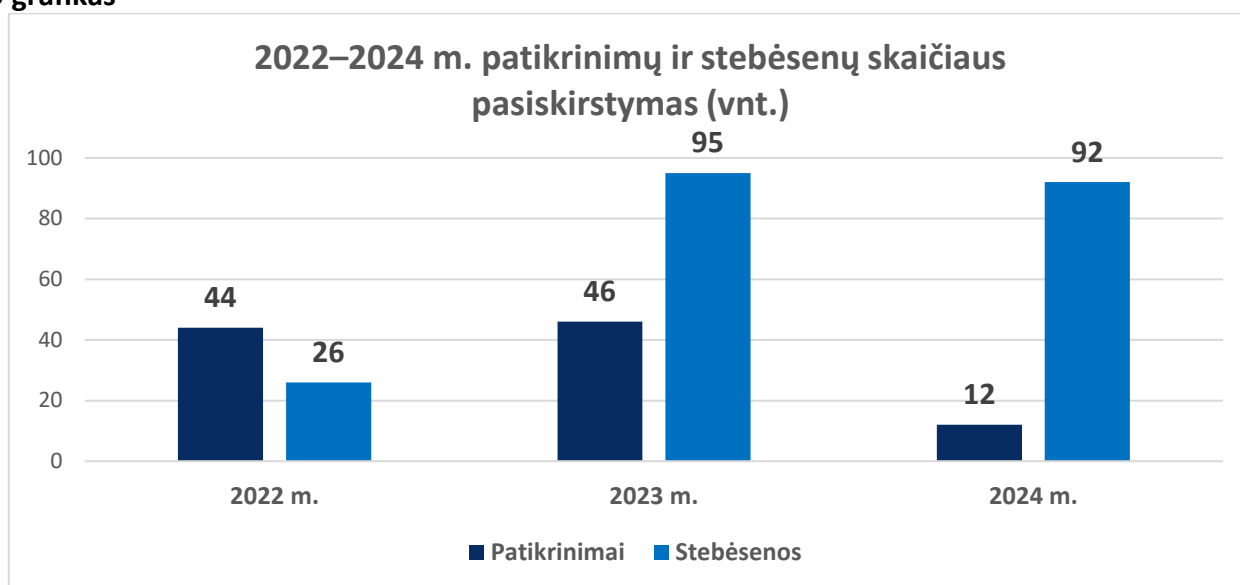
Bendradarbiavimo iniciatyvų būta ir daugiau, pavyzdžiui, su **Konkurencijos taryba, Vyriausiąja rinkimų komisija** ir kt. Visų jų tikslas – užmegzti ilgalaikius ir pasitikėjimu grįstus ryšius bendraujant ir bendradarbiaujant su asmens duomenų apsaugos priežiūros institucija.

ASMENS DUOMENŲ APSAUGOS PRIEŽIŪROS VEIKLA

Patikrinimai ir stebėseną

2024 m. Inspekcija atliko 12 patikrinimų (2023 m. – 46, 2022 m. – 44). Taip pat pasitaikė atvejų, kai reikėjo atlikti ir neplaninius patikrinimus, pavyzdžiui, 2024 m. buvo pradėti neplaniniai patikrinimai, paprastai reaguojant į įvykius, susijusius su duomenų saugumo incidentais.

9 grafikas

Inspekcija, būdama priežiūros institucija, pagal BDAR 57 straipsnio 1 dalies a punktą, turi teisę atlikti BDAR taikymo stebėseną. Jos metu Inspekcija atlieka tik pirminę tam tikros asmens duomenų tvarkymo operacijos analizę ir pateikia savo pastebėjimus, rekomendacijas dėl tinkamo teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo. Tai palyginti nauja veikla, pradėta taikyti tik 2022 m., kuri prisideda prie pažeidimų prevencijos ir leidžia paprasčiau reaguoti į galimus asmens duomenų apsaugos pažeidimus paliekant daugiau laisvės duomenų valdytojams ir tvarkytojams patiems imtis priemonių įgyvendinti asmens duomenų apsaugos reikalavimus. Šios procedūros metu priežiūros funkcijos yra atliekamos efektyviai, mažiausiomis sąnaudomis ir kuo mažiau trikdyt ūkio subjektų veiklą. Jeigu po stebėsenos veiksmų paaiškėtų, kad organizacijos savanoriškai nepašalina veiklos trūkumų ir vis dar gali būti BDAR pažeidimų, Inspekcija gali pradėti patikrinimą savo iniciatyva ir taikyti poveikio priemones.

2024 m. stebėsenos veiksmai taikyti 92 atvejais (2023 m. – 95 atvejais, 2022 m. – 26 atvejais). 2024 m. stebėseną daugiausia taikyta dėl reikalavimų slapukams tinkamo įgyvendinimo ir informavimo apie juos bei dėl tiesioginės rinkodaros pranešimų siuntimo.

Audita

Be BDAR, Inspekcijos užduotis reglamentuoja kiti ES teisės aktai, tokie kaip Reglamentas (ES) 2019/817, nustatantis ES informacinių sistemų sienų ir vizų srityje sąveikumo taisykles, Reglamentas (ES) 2019/818, reglamentuojantis duomenų tvarkymą policijos ir teismo bendradarbiavimo, migracijos bei prieglobsčio srityse, Reglamentas (ES) 2018/1861 ir Reglamentas (ES) 2018/1862,

susiję su Šengeno informacinės sistemos veikimu, bei Reglamentas (ES) 2019/816, kuris reglamentuoja Europos nuosprendžių registru informacinės sistemos papildymą (ECRIS-TCN) ir duomenų mainus tarp nacionalinių ir ES institucijų. Inspekcija taip pat vadovaujasi Tarybos sprendimu 2008/633/TVR, nustatančiu valstybių narių paskirtų institucijų ir Europolo prieigos prie Vizų informacinės sistemos (VIS) sąlygas, bei Eurodac reglamentu (ES) Nr. 603/2013, reglamentuojančiu pirštų atspaudų duomenų tvarkymą migracijos ir prieglobsčio srityse. Vykdydama šių teisės aktų priežiūrą Inspekcija teisės aktuose nurodytais periodais privalo atlikti auditus. 2024 m. buvo ruošiamasi atlikti asmens duomenų tvarkymo auditus naujose informacinėse sistemose, skirtose sąveikumui užtikrinti.

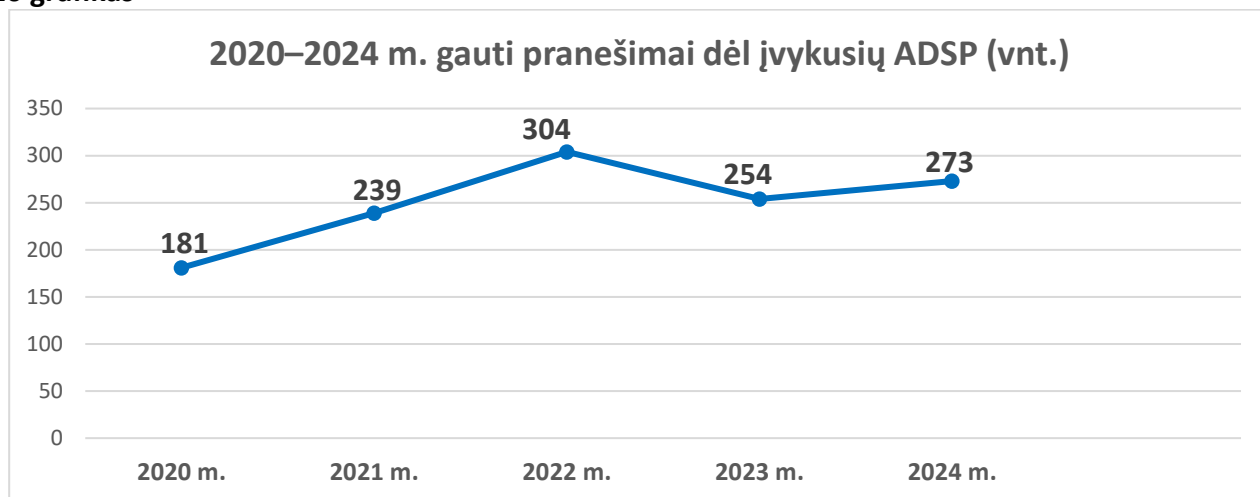
2024 m. Inspekcija atliko asmens duomenų tvarkymo teisėtumo auditą, apimantį galutinio naudotojo (angl. *end user*) duomenų tvarkymą Lietuvos vizų tarnyboje (Lietuvos Respublikos ambasada Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje, Federacinėje Demokratinėje Etiopijos Respublikoje, Omano Sultonate ir Portugalijos Respublikoje) bei Lietuvos vizų centre Jungtinėje Karalystėje. Audito tikslas buvo nustatyti, ar asmens duomenų tvarkymas atitinka teisės aktų reikalavimus. Audito metu nustatyta, kad įgyvendinti procesai iš esmės atitinka teisinius ir techninius reikalavimus, tačiau pateiktos rekomendacijos, stiprinančios elektroninės komunikacijos apsaugą, užtikrinančios skaidrumo ir teisės susipažinti su asmens duomenimis reikalavimų įgyvendinimą bei padedančios stiprinti techninę ir fizinę saugą.

Auditai pagal jų pobūdį išsiskiria savo didele apimtimi, atliktais patikrinimo veiksmais asmens duomenų tvarkymo vietoje bei glaudžiu bendradarbiavimu su audituojamais subjektais. Audito tikslas yra pateikti rekomendacijas, aktualias sprendžiant ne pavieniams asmenims aktualius, o sisteminius klausimus. Šių auditų atlikimo svarbą pažymėjo ir Šengeno ekspertai Šengeno vertinimo Lietuvoje metu 2023 m.

Pranešimų dėl asmens duomenų saugumo pažeidimų tyrimas

Įvykus ADSP, organizacijos turi imtis pažeidimo valdymo veiksmų, taip pat įgyvendinti priemones, skirtas pažeidimui sustabdyti bei užtikrinti, kad pažeidimai nesikartotų ateityje. Visais atvejais organizacijos turi tokius pažeidimus iširti, dokumentuoti ir laikytis kitų BDAR nustatytų procedūrų. Nustačius, kad dėl įvykusio pažeidimo kyla pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, privaloma apie tai pranešti Inspekcijai ne vėliau kaip per 72 valandas. Gautus pranešimus apie ADSP Inspekcija įvertina ir, jei reikia, atlieka tyrimą.

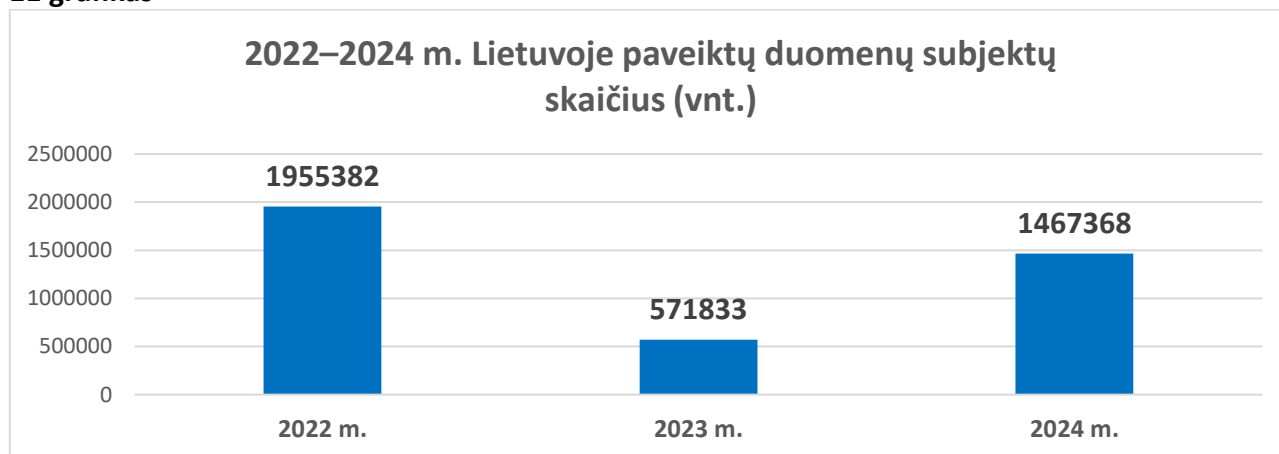
10 grafikas

Apžvelgiant 2024 m. pranešimų apie ADSP Lietuvoje statistiką, Inspekcija gavo 273 pranešimus apie ADSP, Lietuvoje paveiktų duomenų subjektų skaičius – 1 467 368.

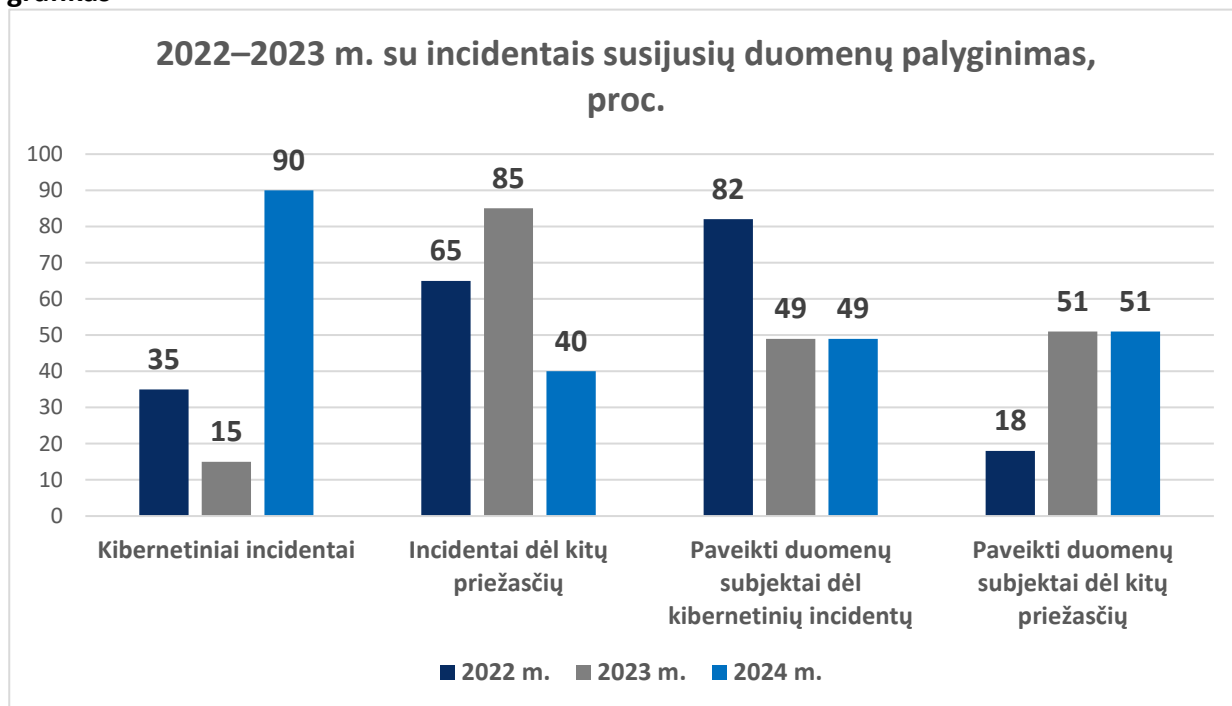
Palyginti su ankstesnių metų duomenimis, 2024 m. Inspekcija gavo 7 proc. daugiau pranešimų apie ADSP negu 2023 m. (2023 m. gauti 254), pokytis nėra didelis, todėl negalima daryti prielaidos, kad keliančių pavojų asmenims ADSP skaičius Lietuvoje išaugo. Pastebėtina, kad beveik 3 kartus padidėjo Lietuvoje paveiktų duomenų subjektų skaičius (2023 m. Lietuvoje paveiktų duomenų subjektų skaičius – 571 833), tai lėmė didesnis skaičius ADSP, kurie įvyko dėl kibernetinio incidento ir kurių metu buvo paveiktas didelis skaičius duomenų subjektų.

11 grafikas

Pagal ADSP pobūdį Lietuvoje statistiškai vyrauja konfidencialumo pažeidimai, kurių skaičius 2024 m. sudarė net 87 proc. visų atvejų (2023 m. sudarė 76 proc.), 6 proc. atvejų sudarė vientisumo pažeidimai (2023 m. sudarė 10 proc.), dar 6 proc. atvejų – prienamumo pažeidimai (2023 m. sudarė 10 proc.) ir 1 proc. atvejų incidentas nebuvo laikomas ADSP (neatitiko sąvokos) (2023 m. sudarė 4 proc.).

12 grafikas

Inspekcija, išanalizavusi 2024 m. gautus pranešimus apie ADSP, nustatė, kad 90 (33 proc.) ADSP įvyko dėl [kibernetinių incidentų](#) (duomenų užšifravimo, išpirkos reikalavimo, socialinės inžinerijos metodais paremtų ir kredencialų brukimo kibernetinių atakų ir kt.). Svarbu paminėti, kad 2023 m. Inspekcija gavo tik 37 pranešimus apie ADSP dėl kibernetinių incidentų, t. y. 15 proc. iš visų 2023 m. gautų pranešimų apie ADSP. Atsižvelgus į tai, pastebima, kad kibernetinių incidentų skaičius turi tendenciją augti. Dažniausios kibernetinių incidentų priežastys: perimti naršyklėse išsaugoti prisijungimai – 27 proc., nepakankamai apmokytas personalas – 18 proc., kelių faktorių autentifikacijos nebuvimas – 10 proc.

Duomenų valdytojai 2024 m. Inspekcijai dažniausiai pranešė apie duomenų užšifravimo ir išpirkos reikalavimo atakas (angl. *Ransomware*), neteisėtas prieigas prie IT sistemų, socialinės inžinerijos ir duomenų viliojimo (angl. *Phishing*) bei prisijungimo duomenų užpildymo (angl. *Credential Stuffing*) atakas.

2024 m. 52 proc. ADSP įvyko dėl žmogiškosios klaidos (2023 m. dėl žmogiškosios klaidos – 72 proc.). Aptariamą ADSP įvyksta dėl žmogaus padaromų veiksmų, kurie pasireiškia neapdairumu, nežinojimu, kad veiksmai gali sukelti ADSP, taip pat dėl veiksmų, nuo kurių įprastai apsaugoti negali taikomos techninės ir organizacinės priemonės, pavyzdžiui, el. pašto adresų įrašymas į „Kopija“, o ne į „Nematoma kopija“ (ar angl. *Blind Carbon Copy ar BCC*), dokumentų su asmens duomenimis siuntimas netinkamiems adresatams, netinkamai nuasmeninto dokumento paviešinimas ir kt.

Inspekcija, atsižvelgdama į tai, kad ADSP skaičius dėl žmogiškosios klaidos sumažėjo, tačiau vis tiek ši priežastis, dėl kurios 2024 m. įvyko ADSP, išlieka dažniausia, atkreipia dėmesį, kad darbuotojų mokymai ir darbuotojų supažindinimas su kylančiomis grėsmėmis ir atsakomybėmis yra svarbios priemonės minimizuojant žmogiškąsias klaidas. Mokymai apie duomenų apsaugą svarbūs vykdant prevenciją dėl netyčinio duomenų sunaikinimo, praradimo, pakeitimo, atskleidimo be leidimo ar neteisėtos prieigos prie jų (BDAR 32 straipsnio 2 dalis).

2024 m. ADSP, įvykę dėl kitų priežasčių, sudaro 15 proc.: įvairūs IT sistemų trikdžiai, įvykę dėl IT sistemų klaidų, dėl kurių atnaujinti duomenys nebuvo laiku perduoti ir duomenų valdytojai negalėjo laiku suteikti paslaugų, taip pat netinkamai atlikus programavimo darbus, asmens duomenys buvo pasiekiami asmenims, kurie neturėjo teisės su jais susipažinti ir kt.

Išankstinės konsultacijos

BDAR numatyta, kad duomenų valdytojas, prieš pradėdamas tvarkyti asmens duomenis, kreipiasi į Inspekciją išankstinės konsultacijos, kai atliktame poveikio duomenų apsaugai vertinime nurodyta, kad tvarkant asmens duomenis kiltų didelis pavojus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms, jei duomenų valdytojas nesiimtų priemonių pavojui sumažinti. Savo apimtimi ši procedūra prilygsta tyrimui, ji gali trukti net iki 12 savaičių.

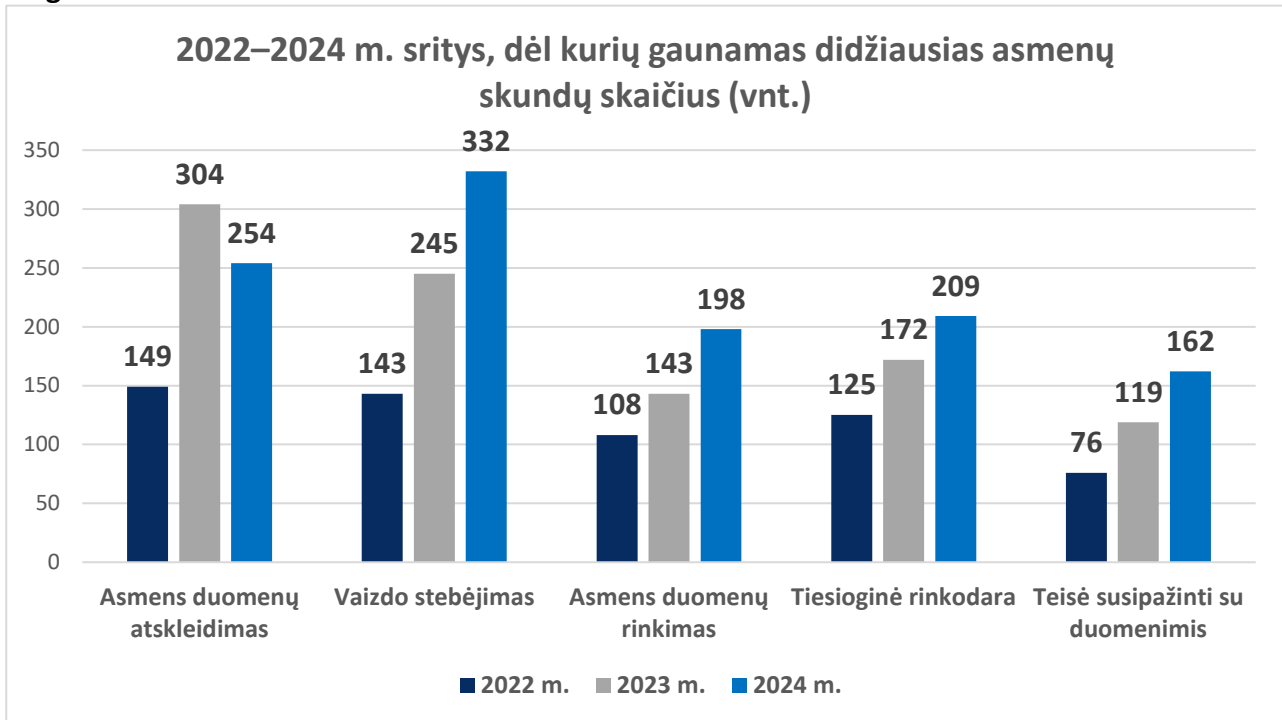
2024 m. 2 duomenų valdytojai kreipėsi į Inspekciją dėl išankstinės konsultacijos suteikimo. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos buvo suteiktos 2 išankstinės konsultacijos (viena iš jų – pagal 2023 m. pabaigoje pateiktą prašymą ir viena pagal 2024 m. pateiktą prašymą), dar 1 prašymą atsisakyta priimti dėl to, kad duomenų valdytojas nepateikė pagrindimo dėl objektyviai galinčio kilti didelio pavojaus fizinių asmenų teisėms ir laisvėms.

Išankstinės konsultacijos suteiktos valstybinei įstaigai ir mažmeninės prekybos bendrovei. Vienu atveju kreiptasi dėl planuojamo vaizdo ir garso bei specialių kategorijų duomenų tvarkymo BDAR 6 straipsnio 1 dalies e punkto nuostatų taikymo kontekste; kitu – dėl planuojamo vaizdo stebėjimo vykdymo. Duomenų valdytojams teikti nurodymai ir rekomendacijos nustačius, kad asmens duomenų tvarkymo operacijomis gali būti pažeidžiami BDAR reikalavimai.

Skundų nagrinėjimas

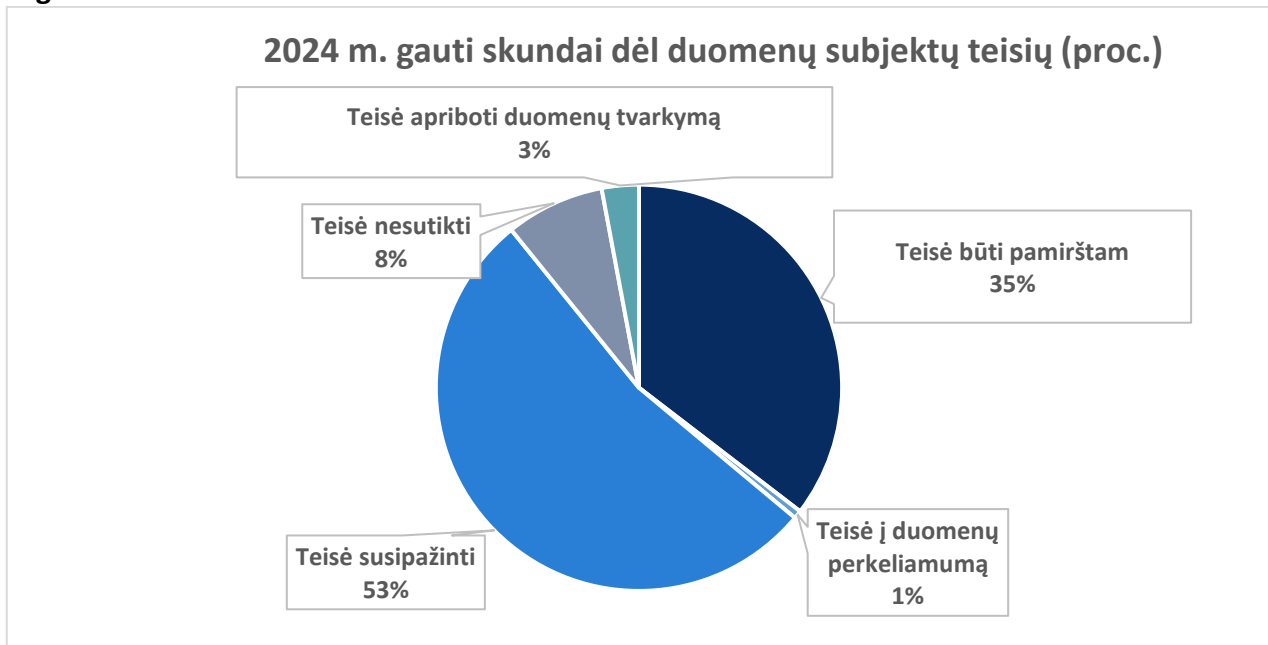
Nemažą 2024 m. Inspekcijos veiklos dalį sudarė asmenų skundų nagrinėjimo veikla. Inspekcija 2024 m. gavo 1 408 skundus ir, palyginti su 2023 m., kai buvo gauta 1230 skundų, jų skaičius padidėjo beveik 15 proc. Palyginti trijų metų laikotarpį, gaunamų skundų populiariausios sritys lieka tos pačios: asmens duomenų atskleidimas, vaizdo stebėjimas, tiesioginė rinkodara, asmens duomenų rinkimas, teisė susipažinti su duomenimis.

13 grafikas

Palyginti trijų metų laikotarpį, skiriasi gaunamų asmenų skundų pasiskirstymas dėl konkrečių duomenų subjekto teisių. 2024 m. asmenys, kaip ir 2023 m., daugiausia skundėsi dėl teisės susipažinti su duomenimis, dėl šios teisės netinkamo įgyvendinimo gauti 162 skundai. Didelę skundų dalį sudarė skundai dėl teisės būti pamirštam – jų 2024 m. gauta 108 (2023 m. – 86).

14 grafikas

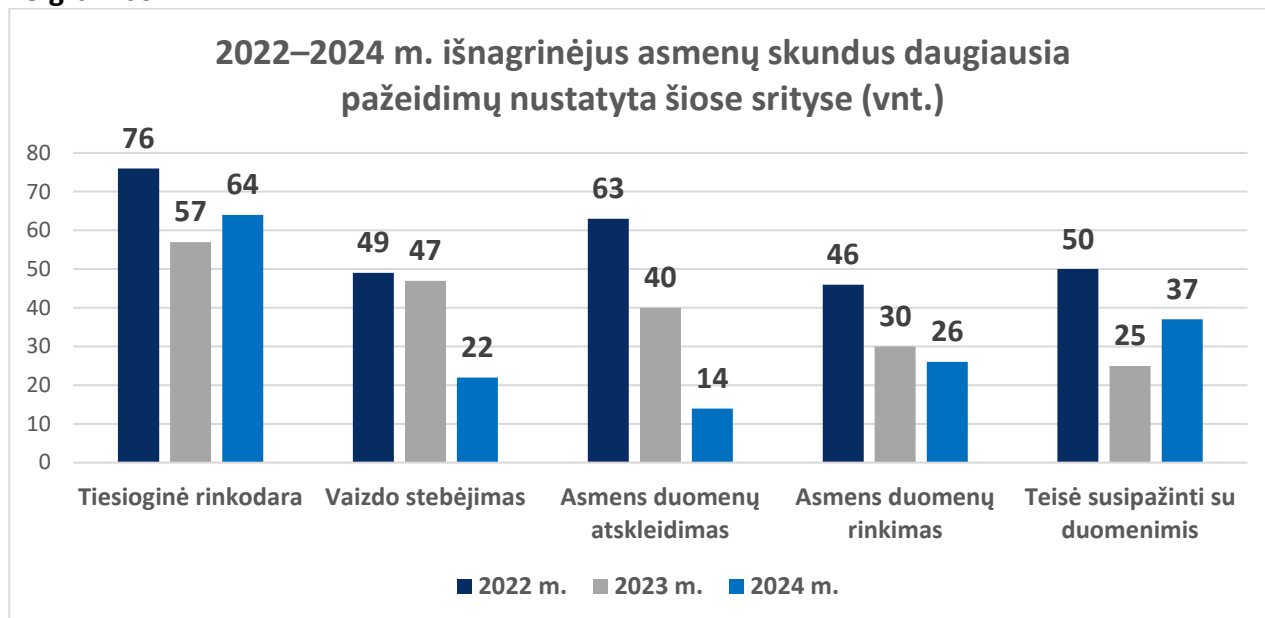

Taikytos poveikio priemonės

Inspekcija dėl BDAR ir kitų asmens duomenų apsaugos pažeidimų gali imtis įvairių taisomųjų veiksmų, priklausomai nuo konkretaus atvejo aplinkybių, pavyzdžiui, įspėti, pareikšti papeikimą,

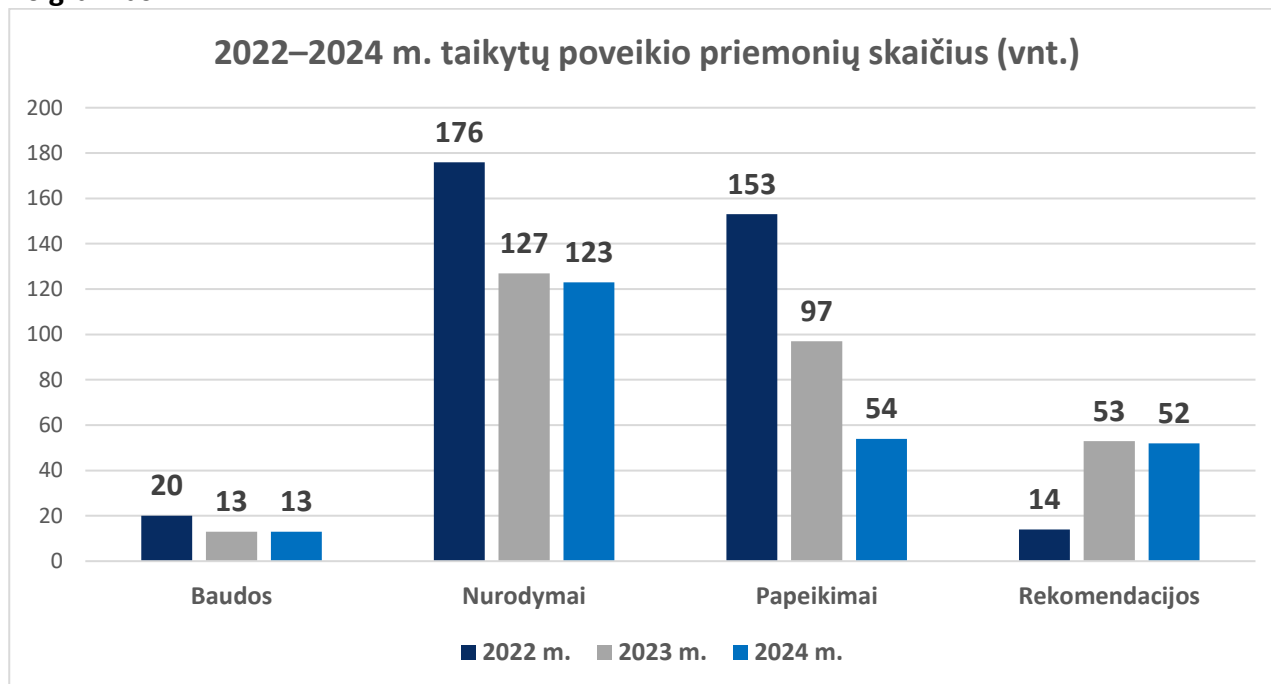
teikti nurodymus, apriboti arba uždrausti duomenų tvarkymą, skirti administracinę baudą, kuri, priklausomai nuo pažeidimo, gali siekti iki 2 ar 4 proc. ankstesnių finansinių metų bendros metinės pasaulinės apyvartos, arba iki 10 mln. ar 20 mln. EUR. Inspekcija gali taikyti šias poveikio priemones atlikusi planinį patikrinimą, išnagrinėjusi gautą skundą arba atlikusi tyrimą dėl įvykusio ADSP.

15 grafikas

2024 m. Inspekcija, nustačiusi pažeidimų, organizacijoms teikė 123 nurodymus, 54 papeikimus, 52 rekomendacijas, skyrė 13 baudų, 7 įspėjimus, 2 atvejais taikė kitas sankcijas.

16 grafikas

2024 m. Inspekcija iš viso skyrė 13 administracinių baudų, iš kurių 12 išnagrinėjus skundą, 1 atlikus patikrinimą. Bendra paskirtų baudų suma – 2 423 971, didžiausia bauda – 2 385 276, mažiausia – 231.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad Inspekcija 7 atvejais turėjo skirti administracines baudas duomenų valdytojams už Inspekcijos nurodymų nevykdymą – nebendradarbiavimą su Inspekcija, kaip numatyta BDAR 58 straipsnio 2 dalies d punkte. Dėl tokių atvejų 4 baudos skirtos fiziniams asmenims ir 3 atvejais – juridiniams asmenims. Didžiausia už nebendradarbiavimą skirta bauda siekė – 12 tūkst. eurų, o bendra tokių baudų suma – 17 695 eurai.

Reikšmingi Inspekcijos sprendimai

Siekdama veiklos viešumo ir Inspekcijos formuojamos praktikos sklaidos, reikšmingesnių priimtų sprendimų apibendrinimus Inspekcija skelbė specialioje interneto svetainės [rubrikoje](#). Toliau pateikiama keletas išskirtinų atvejų, kai Inspekcija ėmėsi taisyomųjų veiksmų dėl netinkamo asmens duomenų tvarkymo.

1 atvejis

Išnagrinėtas skundas dėl duomenų valdytojo veiksmų, susijusių su asmens duomenų tvarkymu priminimų apie sąskaitų apmokėjimą siuntimo tikslu. Pareiškėjas skundėsi, kad nepaisant jo išreikšto motyvuoto nesutikimo, duomenų valdytojas toliau siuntė jam priminimus apie eilinės sąskaitos apmokėjimą. Skundo nagrinėjimo metu Inspekcija nustatė, kad duomenų valdytojas, tvarkydamas pareiškėjo el. pašto adresą remdamasis BDAR 6 straipsnio 1 dalies b ir f punktuose nustatytais sąlygomis, atsisakė patenkinti pareiškėjo prašymą nesutikti su jo asmens duomenų tvarkymu šiuo tikslu. Inspekcija, išnagrinėjusi bendrovės pateiktus įrodymus, padarė išvadą, kad priminimų siuntimas nebuvo būtinas siekiant įvykdyti tarp šalių sudarytą sutartį. Be to, Inspekcija nustatė, kad pareiškėjas visuomet apmokėdavo bendrovės pateiktas sąskaitas laiku, todėl bendrovė neturėjo teisėto intereso toliau tvarkyti pareiškėjo el. pašto adresą priminimų siuntimo tikslu po to, kai buvo gautas pareiškėjo prieštaravimas tokiam tvarkymui (BDAR 21 straipsnio 1 dalis). Pripažinus skundą pagrįstu duomenų valdytojui duotas nurodymas patenkinti pareiškėjo prašymą ir nutraukti jo el. pašto adresą tvarkymą priminimų siuntimo tikslu.

2 atvejis

Išnagrinėtas skundas dėl asmens duomenų tvarkymo pažeidimų, susijusių su nepilnamečių vaikų nuotraukų viešinimu ir informacijos apie asmens duomenų tvarkymą nesuteikimu. Pareiškėjas skundėsi, kad bendrovė be sutikimo paviešino jo vaikų nuotraukas socialiniuose tinkluose ir „Google Photos“ platformoje, taip pat nepateikė informacijos apie jų asmens duomenų tvarkymą. Skundo nagrinėjimo metu bendrovė grindė, kad nepilnamečių vaikų atvaizdus viešino remdamasi sutartyje išreikštu sutikimu (BDAR 6 straipsnio 1 dalies a punktas). Visgi, išnagrinėjusi tarp šalių sudarytos sutarties nuostatas, Inspekcija padarė išvadą, kad minėtas sutikimas neatitiko BDAR nuostatų, kadangi buvo įtrauktas į sutarties sąlygas, dėl ko pareiškėjas faktiškai neturėjo galimybės laisvai išreikšti valią duoti ar ne sutikimą. Taip pat Inspekcija nustatė, kad bendrovė neįgyvendino pareiškėjo teisės susipažinti su asmens duomenimis. Nustačius minėtus pažeidimus, bendrovei pareikštas papeikimas bei duoti nurodymai.

3 atvejis

Išnagrinėjus fizinių asmenų skundus, priimtas sprendimas skirti internetinę dėvėtų drabužių platformą valdančiai bendrovei 2 385 276 eurų baudą už pažeidimus, susijusius su bendrovės veiksmis, gavus pareiškėjų prašymus ištrinti asmens duomenis, taip pat bendrovės pareiškėjams pateiktos informacijos kokybę; atskaitomybės principo netinkamu įgyvendinimu bei duomenų tvarkymu bendrovei vykdant šešėlinį blokavimą.

Inspekcija nustatė, kad bendrovė, atsakydama į pareiškėjų prašymus, nurodė, jog nesiims veiksmų dėl konkretaus prašymo ištrinti duomenis, nes atitinkamas pareiškėjas savo prašyme neįvardijo „konkrečių pagrindų“, įtvirtintų BDAR (neįvardijo konkrečios priežasties, atitinkančios BDAR 17 straipsnio 1 dalį), taip pat atsakydama bendrovė nenurodė visų neveikimo priežasčių, t. y. tikslų, dėl kurių ir toliau po prašymo pateikimo bus tvarkomi konkrečios apimties pareiškėjų duomenys.

Taip pat skundų nagrinėjimo metu nustatyta, kad bendrovė dalies pareiškėjų atžvilgiu neteisėtai, pažeisdama sąžiningumo ir skaidrumo principus, taikė „šešėlinį blokavimą“ (asmens duomenų tvarkymą, atliekamą turint tikslą, jog galimai pažeidžiantis platformos veiklos principus asmuo paliktų platformą, nežinodamas apie tokį jo asmens duomenų tvarkymą). Netinkamas minėtų principų įgyvendinimas neigiamai įtakojo platformos vartotojų galimybes pasinaudoti kitomis BDAR įtvirtintomis teisėmis ir jų gynimo priemonėmis.

Be to, bendrovė nesiėmė pakankamų techninių ir organizacinių priemonių, kad užtikrintų atskaitomybės principo įgyvendinimą ir galėtų įrodyti, jog ėmėsi (arba pagrįstai atsisakė imtis) veiksmų dėl teisės susipažinti su duomenimis.

Sprendimas priimtas Inspekcijos, kaip vadovaujančios priežiūros institucijos, bendradarbiaujant su kitomis susijusiomis priežiūros institucijomis taikant BDAR įtvirtintą vieno langelio mechanizmą.

4 atvejis

Inspekcija atlikusi tyrimą pagal savivaldybės administracijos (toliau – Savivaldybė) pranešimą dėl ADSP – įsilaužimo į administracijos serverį, skyrė 9 tūkst. eurų baudą Savivaldybei už asmens duomenų tvarkymo pažeidimus pagal BDAR nuostatas. Inspekcija nustatė, kad Savivaldybė, kaip duomenų valdytojas, nepakankamai užtikrino asmens duomenų saugumą – dėl įvykusio ADSP buvo sutrikdyta jos veikla: tam tikrą laiką nebuvo teikiamos kai kurios Savivaldybės paslaugos, sutriko asmenų aptarnavimas, vėlavo socialinės išmokos, t. y. ADSP paveikė daugelį asmenų. Įsilaužėliui užšifravus Savivaldybės serveriuose tvarkomus asmens duomenis taip pat buvo pažeistas ir duomenų konfidencialumas.

Inspekcija nustatė, kad buvo pažeisti BDAR 5 straipsnio 1 dalies f punkte įtvirtinti vientisumo ir konfidencialumo principai ir BDAR 32 straipsnio 1 dalies b, c ir d punkty, 34 straipsnio 2 dalies nuostatos.

5 atvejis

Pareiškėjas pateikė skundą dėl netikslaus savo asmens duomenų tvarkymo, taip pat dėl teisės susipažinti su duomenimis ir jų šaltiniais bei teisės ištaisyti netikslius duomenis.

Inspekcija, išnagrinėjusi skundą, nustatė, kad bendrovė, užsiimanti transporto priemonių istorijos patikros paslaugomis, pažeidė pareiškėjo teisę susipažinti su duomenimis ir jų šaltiniais (BDAR 15 straipsnio 1 dalis) – bendrovė nepateikė pareiškėjui prašomos informacijos dėl jo prašymo, taip pat teisę ištaisyti duomenis (BDAR 16 straipsnis) – bendrovė atsisakė ištaisyti netikslius duomenis, bei tikslumo principą (BDAR 5 straipsnio 1 dalies d punktas) – bendrovė neįrodė, kad tvarkomi duomenys buvo tikslūs bei kad buvo atlikti patikrinimai dėl duomenų tikslumo. Skundą pripažinus pagrįstu, bendrovei duoti nurodymai įgyvendinti pareiškėjo teises.

Inspekcijai vėliau nustatė, kad nurodymai nebuvo įgyvendinti, bendrovei skirta 12 000 eurų bauda už BDAR 58 straipsnio 2 dalies c punkto pažeidimą.

Teisėsaugos ADTAJ įgyvendinimo priežiūra

2024 m. išsiskyrė poreikiu padėti teisėsaugos institucijoms teisėkūros srityje. Inspekcija kartu su kitomis institucijomis prisidėjo konsultuodama asmens duomenų apsaugos klausimais vystant valstybės analitikos infrastruktūros įrankio „Sakalo akis“ koncepciją teisėsaugai, nacionaliniam saugumui ir gynybai. Sulaukta daug klausimų dėl papildomų apsaugos priemonių, būtinų asmenų teisėms ir teisėtiems interesams užtikrinti, nustatymo ir pan. Atlikti darbai yra svarūs indėlis sunkių ir organizuotų nusikaltimų užkardymo, atskleidimo ir tyrimo srityje. Jie taip pat padės stiprinti nacionalinį saugumą ir atsparumą hibridinėms grėsmėms.

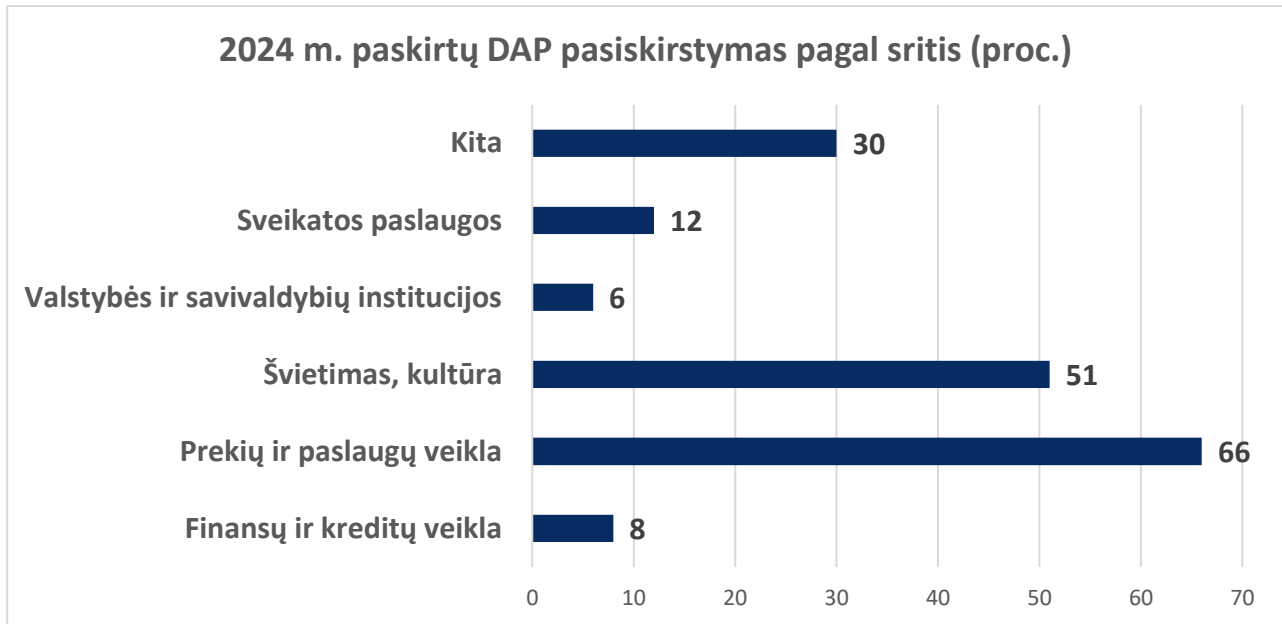
Kalbant apie Teisėsaugos ADTAJ taikymo stebėseną, paminėtina, kad asmenų skundų šio įstatymo taikymo klausimais sulaukiama retai. Pavyzdžiui, vienu atveju pareiškėjas skundėsi, kad ikiteisminio tyrimo metu jo asmens duomenys buvo atskleisti su ikiteisminiu tyrimu nesusijusiam juridiniam asmeniui. Įvertinus skundžiamo asmens pateiktą atsakymą nustatyta, kad Inspekcija nėra kompetentinga nagrinėti šio skundo. Vadovaujantis ADTAJ 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, buvo priimtas sprendimas pareiškėjo skundo nagrinėjimą nutraukti ir persiųsti skundą kompetentingai institucijai.

Duomenų apsaugos pareigūnų (DAP) skyrimas Lietuvoje

DAP – tai BDAR numatyta pareigybė. DAP padeda organizacijai užtikrinti tinkamą asmens duomenų tvarkymą ir apsaugą, laikytis BDAR reikalavimų, bendrauti su duomenų subjektais ir priežiūros institucijomis. DAP privalo paskirti valdžios institucijos ir įstaigos bei kitos organizacijos, kurių pagrindinė veikla yra dideliu mastu sistemingai stebėti asmenis arba dideliu mastu tvarkyti specialių kategorijų asmens duomenis. Nuo BDAR taikymo pradžios Inspekcijai iš viso yra pranešta apie 3492 DAP paskyrimą. 2024 m. Lietuvoje paskirti 176 DAP.

DAP gali būti organizacijos darbuotojas arba asmuo, pasitelkiamas iš išorės, tačiau organizacijos, kaip ir ankstesniais metais, atkreipia Inspekcijos dėmesį, kad šią pareigą sunku įgyvendinti dėl išteklių stokos arba kandidatų į DAP ekspertinių žinių trūkumo. Inspekcija, siekdama pasidalinti BDAR taikymo patirtimi su DAP bei ugdyti jų kompetencijas, gilinti praktines žinias, 2024 m. daug dėmesio skyrė būtent šios tikslinės grupės metodinės pagalbos veikloms (mokymai, DUK, susitikimai ir kt.).

17 grafikas

TEISĖKŪRA ASMENS DUOMENŲ APSAUGOS SRITYJE

2024 m. Inspekcijos dalyvavimas teisėkūros veikloje užėmė reikšmingą veiklos dalį. 2024 m. gautų derinti teisės aktų projektų skaičius, palyginti su 2023 m., padidėjo 5 proc. Tačiau gerokai išaugo suderintų įsakymų ir Vyriausybės nutarimų skaičius – Vyriausybės nutarimų 2024 m. suderinta 31 proc., o įsakymų net 42 proc. daugiau nei 2023 m. Pastaruosius porą metų stebimas ženklus teikiamų derinti teisės aktų skaičiaus augimas.

Per ataskaitinį laikotarpį Inspekcija teikė pastabas ir pasiūlymus dėl 768 kitų institucijų pateiktų derinti teisės aktų projektų, iš jų:

- 426 įsakymų;
- 170 įstatymų;
- 143 Vyriausybės nutarimų;
- 29 kitų teisės aktų.

-

18 grafikas

Paminėtini keletas iš 2024 m. pasiūlytu teisiniu reguliavimu visuomenei ar Inspekcijos veiklai reikšmingų pateiktų derinti įstatymų projektų:

- 1) Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 pakeitimo įstatymo projektas;
- 2) Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 pakeitimo įstatymo projektas;
- 3) Lietuvos Respublikos apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo projektas;
- 4) Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 5, 6 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas;
- 5) Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 2, 19, 30, 36, 36-3, 36-4, 45 ir 50 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 36-6 straipsniu įstatymo projektas
- 6) Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 1, 2, 7-3, 10, 10-1, 16, 20, 20-1, 20-3, 21, 22, 23, 26, 28, 29-1, 29-2 straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, įstatymo papildymo 2-1, 10-4, 15-1, 16-1 straipsniais ir 20-4, 20-6 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projektas.

Vieni pagrindinių iššūkių, su kuriais susiduria teisės aktus teikiančios derinti institucijos, išlieka asmens duomenų tvarkymo, ypač jų viešo skelbimo, nustatymas teisės akte atsižvelgiant į ES ir Lietuvos teismų išaiškinimus (duomenų tvarkymo būtinumo pagrindimas teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose, proporcingos asmens duomenų apimties pasirinkimas, aiškių asmens duomenų tvarkymo tikslų įvardijimas) bei BDAR 6 straipsnio 3 dalies įgyvendinimas (ypač su asmens duomenų įvardijimu įstatymus įgyvendinančiuose teisės aktuose, asmens duomenų saugojimo termino trukmės pagrindimu). Atsižvelgus į iššūkius, su kuriais susiduria teisės aktų rengėjai, Inspekcija nuolat pabrėžia itin svarbų duomenų apsaugos pareigūnų vaidmenį patariant teisės aktų rengėjams dėl tinkamo BDAR laikymosi.

Dėl pokyčių ADTAI Inspekcija taip pat turėjo priimti juos įgyvendinančius teisės aktus: Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos nagrinėjamų skundų nagrinėjimo tvarkos aprašo, Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vykdomų tyrimų ir (ar) patikrinimų atlikimo taisyklių bei Skundo rekomenduojamos formos pakeitimus. Taip pat priimti Sertifikavimo įstaigų akreditavimo tvarkos aprašas bei Sertifikavimo kriterijų patvirtinimo tvarkos aprašas, skirti įgalinti sertifikavimo paslaugų teikimą. Sertifikavimo įstaigų akreditavimas ir jų ateityje numatomas vykdyti sertifikavimas yra savanoriška priemonė, kurios gali imtis duomenų valdytojai ir (ar) duomenų tvarkytojai, norėdami pagrįsti, kad jų veikla (jos dalis) atitinka asmens duomenų apsaugos reikalavimus ir padidinti pasitikėjimą savo teikiamomis paslaugomis.

Ateities iššūkiai dėl teisinio reguliavo naujovių

2023–2024 m. ES priimti teisės aktai, numatantys užduotis Inspekcijai, kaip asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijai:

- 1) 2023 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/2854 dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių, kuriuo iš dalies keičiamas

Reglamentas (ES) 2017/2394 ir Direktyva (ES) 2020/1828 (Duomenų aktas). Pradedamas taikyti nuo 2025 m. rugsėjo 12 d. (su tam tikromis išimtimis);

2) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1689, kuriuo nustatomos suderintos dirbtinio intelekto taisyklės ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 300/2008, (ES) Nr. 167/2013, (ES) Nr. 168/2013, (ES) 2018/858, (ES) 2018/1139 ir (ES) 2019/2144 ir direktyvos 2014/90/ES, (ES) 2016/797 ir (ES) 2020/1828 (Dirbtinio intelekto aktas). Pradedamas taikyti nuo 2026 m. rugpjūčio 2 d., tačiau atskiri jo skyriai ar nuostatos pradedamos taikyti 2025 m.;

3) 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/900 dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo. Pradedamas taikyti nuo 2025 m. spalio 10 d.

4) 2024 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/2831, dėl darbo platformoje sąlygų gerinimo. Į Lietuvos teisę turi būti perkelta ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 2 d.

Be naujo teisinio reguliavimo, laukia pokyčiai, susiję su ankščiau priimtus teisės aktus įgyvendinančiomis ES didelio masto informacinėmis sistemomis⁶. Kiekvienos ES valstybės narės asmens duomenų apsaugos priežiūros institucija (-os) ir Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas (EDAPP) prižiūrės, kaip tvarkomi asmens duomenys šiose informacinėse sistemose. Artimuoju laikotarpiu⁷ planuojama šių didelio masto informacinių sistemų: Centralizuotos valstybių narių, turinčių informacijos apie priimtus trečiųjų šalių piliečių ir asmenų be pilietybės apkaltinamuosius nuosprendžius, nustatymo sistemos (ECRIS-TCN); Atvykimo ir išvykimo sistemos (AIS); Europos kelionių informacijos ir leidimų sistemos (ETIAS), veikimo pradžia. Taip pat paminėtų informacinių sistemų ir EURODAC, Prüm II, Šengeno informacinės sistemos ir Vizų informacinės sistemos sąveikumą užtikrinančių komponentų, kaip Europos paieškos portalas ir kiti elementai, įgyvendinimas.

Taip pat yra baigiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos bendros sveikatos duomenų erdvės, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2011/24/ES ir Reglamentas (ES) 2024/2847 priėmimo procedūros ir toliau vyksta teisėkūros procedūra dėl Europos Komisijos pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomos seksualinės prievartos prieš vaikus prevencijos ir kovos su ja taisyklės. Šiuose ES teisės aktuose taip pat numatomos specialios asmens duomenų tvarkymo taisyklės ir (ar) atitinkamos užduotys asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijoms, susijusios su asmens duomenų tvarkymo priežiūra.

Inspekcija turės rengtis ir dalyvauti naujo reguliavimo perkėlime į Lietuvos teisę, o pradėjus taikyti naujus ES teisės aktus ar pradėjus veikti ES didelio masto informacinėms sistemoms, tikėtina, susidurs su šiais iššūkiais:

- reguliavimo aiškinimu, siekiant informuoti tiek privataus, tiek viešojo sektoriaus organizacijas bei gyventojus;
- reguliavimo vykdymo užtikrinimu, įskaitant ir pakankamu išteklių turėjimu;
- darbuotojų kompetencijų kėlimu ir nuolatinio žinių atnaujinimu;
- veiksmingo bendradarbiavimo su Lietuvos, kitų ES valstybių narių ir ES institucijomis užtrinkimu, siekiant nuoseklaus teisinio reguliavimo aiškinimo ir priežiūros mechanizmų veikimo.

⁶ Plačiau apie ES didelio masto informacines sistemas: <https://www.eulisa.europa.eu/activities/large-scale-it-systems>.

⁷ Priklausomai nuo to, kaip toliau vyks šių informacinių sistemų vystymo darbai.

Taip pat, atsižvelgusi į teisinio reguliavimo pokyčius: 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/868 dėl Europos duomenų valdymo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724 (Duomenų valdymo aktas) įgyvendinančio Lietuvos Respublikos apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo įsigaliojimą, bei 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) įgyvendinančio Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2702 įsigaliojimą; Inspekcija turės užtikrinti jos kompetencijai priklausančių taisyklių tinkamą taikymą ir metodinės pagalbos teikimą.

TARPTAUTINĖ VEIKLA

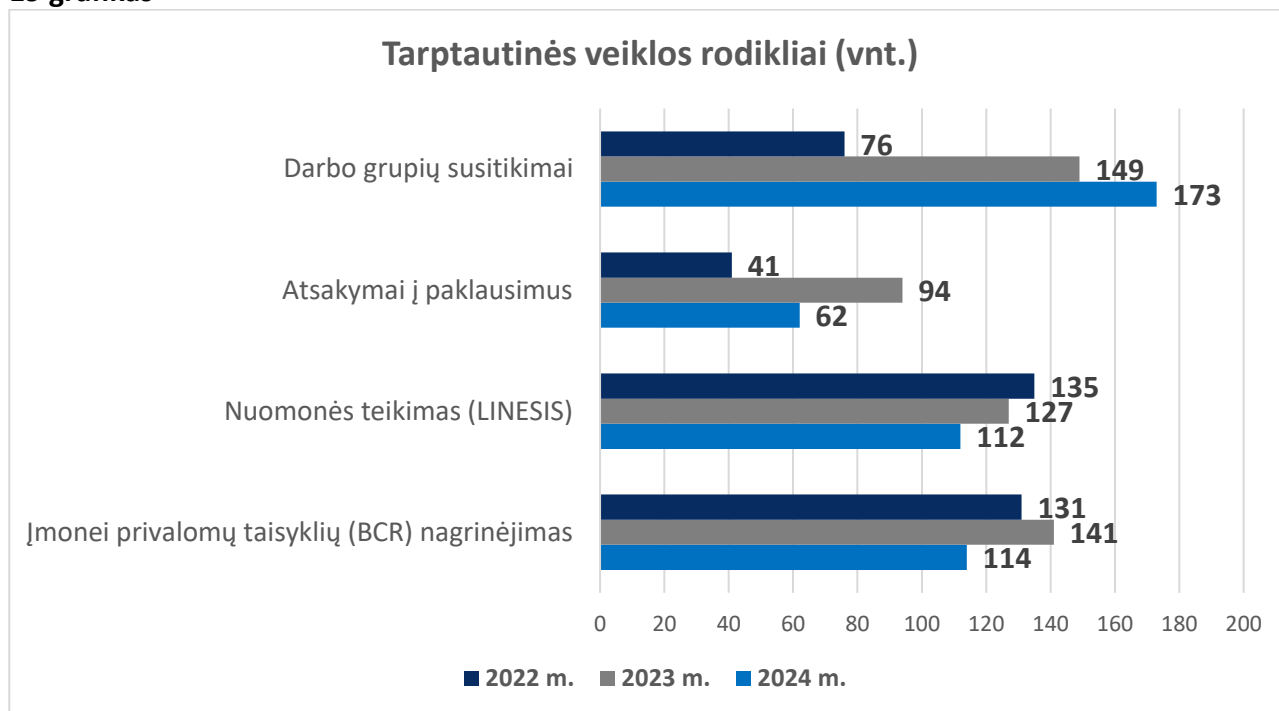
2024 m. Inspekcijos darbuotojai aktyviai dalyvavo tarptautinėje veikloje.

2023 m. gruodžio 2 d. Komisija, remdamasi valstybių narių pasiūlytomis kandidatūromis, sudarė 2024 m. Lenkijos periodinio Šengeno vertinimo grupę. Patvirtintoje vertintojų grupėje, atsakingoje už duomenų apsaugos sritį, ekspertu buvo atrinktas ir Inspekcijos darbuotojas. 2024 m. pradžioje prasidėjo pasiruošimas vertinimui, o balandžio 15–19 d. vyko tikrinimai vietoje. Jų metu Inspekcijos atstovas, kartu su kitais ekspertais, rengė išsamią Lenkijos Šengeno vertinimo ataskaitą.

2024 m. birželio mėn. Inspekcija aktyviai prisidėjo prie EuroDIG renginio organizavimo, atlikdama koordinatoriaus (angl. *Focal Points*) funkcijas – buvo atsakinga už sesijos, skirtos inovacijoms ir etiniams aspektams (angl. *Innovation and ethical implication*) organizavimą ir vadovavimą jai. Inspekcija glaudžiai bendradarbiavo su EuroDIG komiteto nariais ir EuroDIG sekretoriatu, užtikrindama, kad renginio sesija atitiktų EuroDIG nustatytus reikalavimus.

BDAR įtvirtintas nacionalinių priežiūros institucijų privalomas veiklos indėlis EDAV ir jos pogrupiuose, todėl ataskaitiniu laikotarpiu Inspekcija vykdė aktyvią tarptautinę veiklą šioje srityje bei bendradarbiavo su kitų valstybių narių priežiūros institucijomis. Daugiausiai buvo dalyvauta EDAV pogrupių ir kitų tarptautinių darbo grupių veikloje, kuriuose buvo rengiami ir derinami nuosekliam BDAR taikymui visoje ES svarbūs dokumentai (nuomonės, gairės ir kt.), taip pat buvo keičiamasi nuomonėmis su kitomis ES priežiūros institucijomis įvairiais praktikos formavimo klausimais (per Vidaus rinkos priežiūros informacinę sistemą (IMI) ar naudojantis vidiniu EDAV įrankiu, skirtu tik valstybių narių priežiūros institucijoms – *Confluence*). 2023 m. Inspekcija dalyvavo EDAV ir kitų ES institucijų bei tarptautinių organizacijų darbo grupių ir pogrupių iš viso 173 posėdžiuose ir kituose darbinuose susitikimuose (2023 m. – 149, 2022 m. – 76).

19 grafikas

2024 m. vasario 28 d. Inspekcijos direktoriaus pavaduotoja dalyvavo 22-ajame Centrinės ir Rytų Europos duomenų apsaugos priežiūros institucijų susitikime (CEEDPA), kurio metu pristatė Inspekcijos praktiką nagrinėjant ADSP.

2024 m. balandžio 9–10 d. Inspekcija Vilniuje surengė ES valstybių narių asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijų darbinį seminarą dėl įmonėms privalomų taisyklių (angl. *Binding Corporate Rules*) vertinimo. Renginyje dalyvavo EDAV Tarptautinio asmens duomenų perdavimo pogrupio (angl. *International Transfers Subgroup*) nariai ir kiti priežiūros institucijų atstovai, siekiant dalintis turima patirtimi ir įgyvendinti BDAR įtvirtintą nuoseklumo mechanizmą.

2024 m. gegužės 14–16 d. Rygoje įvyko 32-oji Europos duomenų apsaugos institucijų konferencija (Pavasario konferencija 2024), kurios metu Inspekcijos direktorė moderavo konferencijos dalį, skirtą sveikatos duomenų apsaugai skaitmenizacijos kontekste. 2024 m. birželio 13 d. Venecijoje vykusiamе Privatumo simpoziume (angl. *Privacy Symposium*) Inspekcijos direktorė skaitė pranešimą apie pasirošimą taikyti Duomenų valdymo aktą Lietuvoje.

Inspekcijos darbuotojai 2024 m. gruodžio 4–6 d. dalyvavo Estijos duomenų apsaugos priežiūros institucijos organizuotame praktiniame seminare „Skundų dėl asmens duomenų apsaugos nagrinėjimas Europoje“. Seminara metu pasikeista turimomis žiniomis ir patirtimi skundų nagrinėjimo srityje su seminaro dalyviais ir organizatoriais. Seminara metu Inspekcijos atstovė skaitė pranešimą, kuriame pristatyti 2024-07-01 įsigalioję ADTAĮ pakeitimai, susiję su skundų dėl vaizdo stebėjimu pateikimu.

Siekiant gilinti bendradarbiavimą ir keistis geriausia praktika, kasmet vyksta Baltijos šalių – Lietuvos, Latvijos ir Estijos – duomenų apsaugos institucijų susitikimai. Tokių kasmetinių susitikimų metu Baltijos šalių duomenų apsaugos institucijų vadovai ir atstovai aptaria praėjusių metų rezultatus ir būsimą duomenų apsaugos praktiką regione. 2024 m. susitikimas vyko Rygoje, 2025 m. Baltijos šalių duomenų apsaugos institucijų susitikimas bus organizuojamas Lietuvoje.

Baltijos šalių duomenų apsaugos priežiūros institucijos glaudžiai bendradarbiauja ir atlikdamos bendrus patikrinimus. 2024 m. siekiant įvertinti, kaip trumpalaikės transporto priemonių nuomos sektorius laikosi BDAR reikalavimų, inicijuotas bendras prevencinis patikrinimas. Patikrinimo metu buvo nagrinėjami tie verslai, kurių pagrindinė veikla yra vienoje iš Baltijos šalių, tačiau paslaugos siūlomos visame regione. Remdamosi patikrinimo rezultatais, priežiūros institucijos trumpalaikės transporto priemonių nuomos paslaugas teikiančioms įmonėms parengė patikrinimo apibendrinimą, kuriame be nustatytų trūkumų pateikė ir geriausios praktikos rekomendacijas, kaip užtikrinti atsakingą ir skaidrų duomenų tvarkymą. Ši iniciatyva atspindi bendrą Baltijos valstybių pasiryžimą užtikrinti aukštą asmens duomenų apsaugos lygį ir atitiktį BDAR keliamiems reikalavimams.

Inspekcija bendradarbiauja su ES ir Europos ekonominės erdvės valstybėmis nagrinėjant skundus taikant nuoseklumo užtikrinimo mechanizmą. IMI sistemos duomenimis, 2024 m. Inspekcija 57 tarptautinėse bylose buvo vadovaujančioji priežiūros institucija. Paminėtina, kad tarptautinių bylų nagrinėjimo atvejais yra bendradarbiaujama su kitomis asmens duomenų apsaugos priežiūros institucijomis. Pavyzdžiui, vienu iš nagrinėtų atvejų bendro sutarimo buvo ieškoma net su 8 priežiūros institucijomis. Tai sudėtingas, ilgas ir ekspertinių žinių reikalaujantis procesas.

Be to, siekdama padėti užtikrinti laisvą asmens duomenų judėjimą tiek iš Lietuvos, tiek ir kitų ES valstybių narių į trečiąsias valstybes, tinkamą asmens duomenų apsaugą ir BDAR nuoseklumo užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimą, Inspekcija dalyvauja derinant įmonei privalomų taisyklių (angl. *BCR*) projektus (dalyvauja juos vertinant ir rengiant dėl jų EDAV nuomonių projektus).

2024 m. baigti EDAV sukurto BDAR atitikties įrankio – Duomenų apsaugos vadovo, skirto smulkiajam ir vidutiniam verslui, vertimo į lietuvių kalbą darbai. Vadovas organizacijoms prieinamas lietuvių kalba nuo 2024 m. rugsėjo mėn.

Pastebėtina, kad atsižvelgus į šioje ataskaitoje paminėtus keliamus tikslus Inspekcijai bei laukiančius iššūkius tiek Lietuvoje, tiek tarptautiniu mastu, ir toliau bus būtina veiklą organizuoti įvertinus aplinkos pokyčius, stengiantis veikti proaktyviai ir išlaikant pasitikėjimą Inspekcijos atliekama priežiūros veikla.

Direktorė

Dijana Šinkūnienė

Teisės skyriaus patarėja

Inga Mauricienė
